3MICT

Засідання дев'яте (П'ятниця, 13 вересня 2019 року)

Оголошення запитів народних депутатів України	4
Відхилення проекту Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	10
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо викривачів корупції»	16
«Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення депутатських запитів»	25
Прийняття Постанови «Про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії»	33
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо планування та системності законотворчої діяльності Верховної Ради України»	42
«Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»	49

Інформація про зміни у складі депутатських фракцій та груп	60
Оголошення заяв народних депутатів України щодо голосування	61
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про оренду державного та комунального майна»	62
Внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	71
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності»	72
Прийняття рішення про продовження роботи пленарного засідання до завершення розгляду питань порядку денного	78
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності»	79
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про концесію»	87

«Про внесення змін до деяких законів України	
щодо запровадження єдиного рахунку	
для сплати податків і зборів, єдиного внеску	
на загальнообов'язкове державне соціальне	
страхування»	93
«Про внесення змін до Податкового кодексу	
України щодо запровадження єдиного рахунку	
для сплати податків і зборів, єдиного внеску	
на загальнообов'язкове державне соціальне	
страхування»	100
Інформація про створення міжфракційного	
депутатського об'єднання «Українці у світі»	102

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 13 вересня 2019 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, гості Верховної Ради України, доброго ранку! Народні депутати, прошу зайняти свої місця та підготуватися до реєстрації.

Готові до реєстрації? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 378 народних депутатів України. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів Костянтина Анатолійовича Бондарєва (Оплески), Василя Івановича Німченка (Оплески).

Вітаю! Бажаю наснаги та успіхів у тій праці, якою ми будемо займатися.

Відповідно до частини третьої статті 25 Регламенту Верховної Ради України у п'ятницю ми маємо час до 30 хвилин для оголошення депутатських запитів. Прошу Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича оголосити депутатські запити.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшли запити народних депутатів України:

Руслана Горбенка – до Президента України щодо формування тарифу на розподіл електричної енергії в Луганській області.

Під час розгляду запитів до Президента України спершу поіменно голосується підтримка запиту не менше як однією третиною

голосів, а потім — про направлення Президенту України не менше як 226 голосами. Ми ставимо на голосування.

Шановні колеги, ставиться на голосування поіменна підтримка запиту Руслана Горбенка до Президента України щодо формування тарифу на розподіл електричної енергії в Луганській області. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 255$.

Рішення прийнято. Дякую.

Тепер цей запит ми повинні проголосувати не менше 226 голосами для направлення Президенту України. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято. Дякую.

Наступний запит народного депутата Михайла Бондаря — до голови правління публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» щодо продовження функціонування відділення Територіально відокремленого безбалансового відділення № 10013/011 села Корчин філії — Львівського обласного управління публічного акціонерного товариства «Ощадбанк».

Це не голосується, так?

Далі. Народного депутата Михайла Бондаря — до голови Львівської обласної державної адміністрації щодо питання винесення автомобільної дороги М-06 Київ — Чоп за межі населеного пункту та підвищення безпеки і комфорту руху пішоходів у селищі міського типу Запитів Кам'янка-Бузького району Львівської області.

Народного депутата Сергія Льовочкіна — до Прем'єр-міністра України щодо загострення проблеми заборгованості із виплати заробітної плати.

Народного депутата Дмитра Лубінця — до Прем'єр-міністра України щодо ремонту автомобільної дороги загального користування місцевого значення Т-05-12 Волноваха — Бойківське.

Запит народного депутата Дмитра Лубінця — до міністра освіти і науки України щодо проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання осіб, які навчалися у закладах вищої освіти, що розташовані на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

Народного депутата Олександра Ткаченка — до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Одеської обласної державної адміністрації щодо вжиття дієвих заходів для недопущення закриття відділень комунального некомерційного підприємства «Дунайська обласна лікарня».

Народного депутата Марини Бардіної — до голови Національної поліції України щодо кульового поранення охоронця кафе «Ботанік» у місті Полтаві.

Народного депутата Марини Бардіної — до голови Національної поліції України щодо розслідування випадку ймовірного зґвалтування водієм «BlaBlaCar» пасажирки.

Народного депутата Руслана Горбенка — до Прем'єр-міністра України, голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, міністра енергетики та захисту довкілля України щодо зниження тарифу на розподіл електричної енергії в Луганській області.

Народного депутата Валерія Колюха — до голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Прем'єр-міністра України щодо правомірності отримання дозвільних документів товариством з обмеженою відповідальністю «Рутил-ільменітова компанія» на розробку Тарасівського родовища пісків циркон-рутил-ільменіту на території Володарського району, що може призвести до катастрофічних екологічних наслідків у Київській області.

Народного депутата Ігоря Гузя — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення додаткового обсягу медичної субвенції для бюджету міста Володимира-Волинського.

Народного депутата Ігоря Гузя — до Прем'єр-міністра України, міністра оборони України щодо питання завершення будівництва 44-квартирного житлового будинку для військових у місті Володимирі-Волинському.

Народного депутата Юлія Іоффе — до Прем'єр-міністра України стосовно необхідності термінового виділення фінансування для здійснення невідкладних заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку із затопленням вугледобувних шахт державного підприємства «Первомайськвугілля».

Народного депутата Юлія Іоффе — до Голови Верховної Ради України про необхідність захисту конституційних прав громадян, невідкладного вирішення питання щодо призначення та проведення перших виборів в об'єднаних територіальних громадах Луганської області.

Групи народних депутатів (Кива, Рабінович та інші, усього 19 депутатів) — до начальника Головного слідчого управління Національної поліції України щодо невідкладного завершення досудового слідства стосовно громадянина України Сергія Стерненка та передачі кримінального провадження до суду.

Народного депутата Олександра Бакумова — до Харківського міського голови щодо будівництва та ремонту вулично-дорожньої мережі мікрорайону Жихор Основ'янського району міста Харкова.

Народного депутата Олександра Бакумова – до Прем'єр-міністра України, генерального директора Державного концерну «Укроборонпром», міністра оборони України щодо забезпечення належної фінансової та організаційної підтримки Харківського конструкторського бюро з машинобудування імені О. О. Морозова.

Народного депутата Олександра Федієнка — до голови Державної податкової служби України стосовно результатів реалізації експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних комплексів та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій.

Народного депутата Володимира Арешонкова – до Прем'єрміністра України щодо внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів від 5 червня 2019 року № 430-р.

Народного Володимира Арешонкова — до Прем'єр-міністра України щодо незабезпечення фонду оплати праці педагогічним працівникам закладів освіти.

Народного депутата Антона Кіссе — до Прем'єр-міністра України про невідкладні заходи з поточного середнього ремонту дороги загального користування державного значення Т-16-27 КПП «Серпневе» — Тарутине — Арциз — Сарата», км 39+918 — км 57+510.

Народного депутата Кіссе – до Прем'єр-міністра України про заходи реагування на негативні процеси, які відбуваються на ринку виноматеріалів і вина України.

Народних депутатів Оксани Савчук та Зіновія Андрійовича — до Прем'єр-міністра України про виділення додаткових коштів освітньої та медичної субвенцій з метою своєчасної виплати заробітної плати педагогічним та медичним працівникам міста Івано-Франківська.

Народних депутатів Оксани Савчук та Зіновія Андрійовича — до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України щодо співфінансування будівництва мосту через річку Бистриця Солотвинська та транспортної розв'язки в районі вулиць Хіміків — Надрічна в місті Івано-Франківську.

Народного депутата Олексія Жмеренецького — до міністра розвитку громад та територій України щодо встановлення газових теплогенераторів у багатоповерхових будинках міста Славути.

Народного депутата Олексія Жмеренецького — до голови правління публічного акціонерного товариства Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», міністра розвитку громад та територій України щодо боргів приватної компанії за спожитий природний газ.

Народного депутата Анастасії Ляшенко — до Прем'єр-міністра України, міністра енергетики та захисту довкілля України, голови правління акціонерного товариства «Полтаваобленерго» щодо відновлення постачання електроенергії в обсягах і потужністю, які були у використанні до проведення реконструкції електромереж в Оржицькому районі Полтавської області.

Народного депутата Степана Кубіва — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності невідкладного затвердження голів українських частин спільних міжурядових комісій з питань співробітництва.

Народного депутата Степана Кубіва — до міністра оборони України щодо невиконання Міністерством оборони України цілей Стратегічного оборонного бюлетня України.

Групи народних депутатів (Андрійович, Прощук та інші, усього дев'ять депутатів) — до Прем'єр-міністра України щодо капітального ремонту дороги С090901 Надвірна — Бистриця.

Народного депутата Олександра Пономарьова — до Прем'єрміністра України щодо забезпечення фінансування в Державному бюджеті України на 2020 рік автомобільної дороги загального користування державного значення H-30 Василівка — Бердянськ.

Народного депутата Олександра Пономарьова – до Прем'єрміністра України щодо забезпечення фінансування в Державному

бюджеті на 2020 рік на здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням надзвичайної ситуації на самопливному каналізаційному колекторі та напірному трубопроводі в місті Бердянську Запорізької області.

Народних депутатів Олександра Ткаченка та Івана Шинкаренка — до Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Національного антикорупційного бюро України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Генеральної прокуратури України щодо необхідності перевірки фактів можливого неправомірного заволодіння майном громадської організації.

Народного депутата Ігоря Кісільова — до Голови Вищої ради правосуддя, Генерального прокурора щодо розгляду звернення громадянина Римчука.

Народних депутатів Артема Дубнова та Павла Фролова — до Прем'єр-міністра України щодо деяких питань будівництва метро на Троєщину в місті Києві.

Народного депутата Вадима Новинського — до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора щодо припинення організованої попередньою владою кампанії з дискредитації канонічної Української православної церкви, переслідувань її священників та віруючих.

Народного депутата Миколи Кучера — до Прем'єр-міністра України щодо вирішення питання припинення порушення прав громадян — побутових споживачів операторами газорозподільних систем, здійснення перерахунку заборгованості та відновлення газопостачання споживачам у найкоротші терміни до початку опалювального сезону.

Народного депутата Павла Фролова — до Прем'єр-міністра України щодо інформації про перелік державних компаній та банків, де створені незалежні наглядові ради, їх персонального складу, розміру грошової винагороди незалежних членів наглядових рад та їх прив'язки до фактичних результатів їх діяльності у 2017-2019 роках.

Нароного депутата Лариси Білозір — до Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства фінансів України щодо необхідності всебічного розгляду колективного звернення представників Томашпільської селищної об'єднаної територіальної громади Томашпільського району Вінницької області

щодо надання стабілізаційної субвенції для виконання бюджету у 2019 році.

Народного депутата Лариси Білозір — до Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності всебічного реагування на колективне звернення студентів третього курсу фармацевтичного факультету Національного медичного університету імені О.О.Богомольця щодо забезпечення права на освіту.

Народного депутата Сергія Лабазюка — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності продовжувати реформу децентралізації в Україні.

Народного депутата Сергія Лабазюка — до Прем'єр-міністра України щодо проблем, які необхідно розв'язати для ефективного розвитку територіальних громад та продовження реформи децентралізації.

Народного депутата Марії Мезенцевої — до Генерального прокурора щодо стану досудового розслідування у кримінальному провадженні № 42017220000000204 від 13 березня 2017 року за ознаками злочинів, передбачених частиною другою статті 365 та частиною другою статті 375 Кримінального кодексу України.

Народного депутата Ірини Констанкевич — до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного ремонту автомобільної дороги Р-14 сполученням Луцьк — Ківерці — Маневичі — Любешів — Дольськ.

Народного депутата Ірини Констанкевич — до Прем'єр-міністра України щодо будівництва загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів у селі Башлики Ківерцівського району Волинської області.

Більше запитів від народних депутатів не надходило. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу. Дуже цікава була доповідь.

Відповідно до частини третьої статті 25 Регламенту Верховної Ради України в п'ятницю з 13 до 14 години відводиться час для виступів народних депутатів з різних питань.

Вношу пропозицію перенести годину виступів з різних питань після завершення розгляду питань порядку денного, щоб не втрачати часу.

Якщо немає заперечень, то пропоную перейти далі до роботи. Немає. Дякую.

Шановні народні депутати, переходимо до питань порядку денного. Вам розданий проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2137).

Пропоную його розглянути за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 240.

Рішення прийнято.

Проголосували за -240, проти -0, утрималися -42.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання», який був затверджений на першій сесії і внесений народними депутатами членами нашого комітету.

У зв'язку з прийняттям 10 та 11 вересня парламентом низки законопроектів, визначених Президентом як невідкладні, за основу та з ухваленням рішень про скорочення строків їх підготовки головними комітетами до другого читання, комітет на своєму засіданні вчора (протокол № 5) ухвалив рішення внести на розгляд Верховної Ради України відповідний проект постанови щодо внесення змін до календарного плану проведення другої сесії.

Я не озвучуватиму детально всі ці зміни, які пропонуються, оскільки вони ϵ в тих матеріалах, які вам роздані.

Отже, прошу підтримати цей проект постанови та проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Чи необхідно обговорення? Так.

Запишіться від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Підласа Роксолана Андріївна, фракція «Слуга народу».

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Веніславський, фракція «Слуга народу».

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, запропонований проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» обумовлено тим, що необхідно адекватно, швидко приймати ті законопроекти, які визначені Президентом України як невідкладні, саме з тією метою і пропонується внести ці зміни. Тому пропонуємо шановним колегам підтримати цей проект постанови і проголосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Ніні Петрівні Южаніній, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу Ірині Геращенко передати слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте.

Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, ви знаєте, у цілому наша політична сила вітає той швидкий темп, який взяв парламент для розгляду законопроектів, але хочемо привітати ще більше те, що зала поступово повертається до професійного підходу розгляду законопроектів. Хочу нагадати, що ключова робота відбувається в комітетах. Зараз ми прийняли десятки законопроектів у першому читанні, які тепер потребують дуже ретельного розгляду на засіданнях фракціях і роботи над поправками в комітетах, щоб до другого читання вони вийшли ідеальні.

До того ж, половину сесійної зали складають наші колеги мажоритарники. У нашій політичній силі це і Михайло Бондар, і Олексій Гончаренко, в інших фракціях набагато більше мажоритарників, і очевидно, що так само наші колеги вже прагнуть працювати, відкрити свої приймальні в округах, розповісти виборцям про те, як відбувалися ці тижні роботи Верховної Ради України. Власне, робота в округах є надзвичайно важливою в контексті так само виконання наших депутатських завдань.

Ми вважаємо, що не завжди швидкість — це якість. Ось зверніть увагу на один дуже важливий фактор вчорашнього голосування, коли завдяки тому, що рішення не було прийнято, як спочатку про це говорилося за основу та в цілому, вдалося з одного законопроекту виключити ще радянську норму про Крим. Зверніть увагу, як це було мудро, яке це було важливе рішення комітету, а потім і сесійної зали.

Тому, друзі, ми закликаємо до того, щоб залишити календарний план незмінним, і думаю, що нам будуть вдячні всі мажоритарники. Так само ми добре попрацюємо в комітетах над поправками і повернемося до сесійної роботи вже після того, як у нас буде що вносити — узгоджені законопроєкти з поправками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Іванович Рахманін, фракція «Голос».

РАХМАНІН С.І., член Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Васильченко, фракція «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, прошу звернути увагу на те, що ми голосували за розклад, згідно з яким будемо працювати протягом наступних півроку. Як мінімум половина в цьому залі — це представники, які пройшли в мажоритарних округах і мають заплановані відповідні заходи, зустрічі з виборцями, представниками ОТГ та багато інших речей, які потрібно допомагати вирішувати нашим виборцям у мажоритарних округах (Оплески). Зараз ви нас позбавляєте такого права.

Насамперед я хочу звернутися до провладної фракції і нагадати, що серед вас також ϵ половина тих, які пройшли в мажоритарних округах. Будь ласка, подумайте, що потім будуть говорити вам люди на місцях.

Крім того, не забуваймо, що це буде дуже важливий період внесення поправок до проекту бюджету, над яким також потрібно детально і виважено попрацювати. Тому я дуже прошу не підтримувати цього рішення.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую. Слово надається народному депутату Ірині Мирославівні Констанкевич. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Я хочу висловити позицію групи «За майбутнє», яка складається із депутатів-мажоритарників, і загалом ми представляємо понад 3,5 мільйона виборців України.

Наша позиція категорично проти того, щоб ми були позбавлені можливості вислухати людей, комунікувати з ними і, зрештою, обговорювати ті нагальні проблеми, які існують в українців. На цей тиждень у всіх заплановані зустрічі в округах. Про ці зустрічі вже є публікації в газеті, про них поінформовані. Наразі ми будемо виглядати перед своїми виборцями як ті, які не вміють і не знають, як працювати.

Я дуже прошу парламент дослухатися до групи «За майбутнє» і зрозуміти, що не можна змінювати правила гри під час самої гри. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. «Опозиційна платформа — За життя», з мотивів.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Насправді у нас якісь дивні дива відбуваються. Ми що, не можемо організуватися для нормальної роботи? Я розумію, що, врешті-решт, дійшло до того, що треба повних сім днів дати для внесення змін, тобто треба вичекати. Але це не означає, що треба зупиняти роботу Верховної Ради України. У понеділок комітети можуть зібратися, підготувати законопроекти для розгляду в першому читанні. У вівторок ми можемо пропрацювати проекти, прийняти або відхилити в першому читанні.

Я прошу додати 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, 1 хвилину.

ШУФРИЧ Н.І. Прийняти або відхилити. А то в нас складається таке враження: «извиняюсь, что в «зеленом» принтере краска закончилась».

Шановні колеги, прошу організуватися краще і відповідально поставитися до наших виборців, які чекають своїх депутатів у мажоритарних округах.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів – Корнієнко.

Якщо така позиція, ми не змінюємо тоді регламенту нашої роботи на наступний пленарний тиждень? Залишаємо той, що і був? Сергій Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Дмитре Олександровичу, ми не просто просимо, ми вимагаємо сьогодні не змінювати регламенту на наступний пленарний тиждень. Сьогодні Луганщина потерпає не лише від війни, війна відбувається всередині, де не їздили танки, де не їздили «гради» і «буки».

Зоринівка на кордоні з Росією залишилася без води, без ліків, без продуктів харчування. Лисичанськ — чотири доби без води. Хто потріпає за вуха чиновників, які довірили народному депутату Сухову сьогодні виступати тут, у парламенті? Шахтарі у шахті «Горська» перебувають практично під водою ще й під землею, тому що затопило «Первомайськвугілля». Хто вирішуватиме це питання? У Рубіжному депутати звільнили мера, а місто не готове до опалювального сезону. Губернатор сьогодні також не вирішує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Якщо так, ми повинні визначитися і...

Тоді, шановні колеги, переходимо до голосування проекту постанови. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Проголосували за -29, проти -87, утрималися -207.

Рішення не прийнято (Оплески).

Переходимо до розгляду питань порядку денного (Шум у залі). Шановні колеги, тиша в залі, будь ласка! Шановні колеги, тиша в залі!

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо викривачів корупції» (№ 1010).

Нам треба проголосувати пропозицію про включення до порядку денного цього питання. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 282.

Рішення прийнято.

Проголосували за -282, проти -10, утрималися -42.

Нам необхідно підтримати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Потрібно зібрати 226 голосів. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято.

Проголосували за -255, проти -7, утримався -71.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

Проголосували за -253, проти -6, утрималися -80.

Слово для доповіді надається представнику Президента у Конституційному Суді України Веніславському Федору Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановна президіє, шановні народні депутати! Законопроект № 1010, внесений Президентом України відповідно до статті 93 Конституції України, визначений як невідкладний. Цей законопроект має на меті продовження системних дій Президента України і його команди щодо протидії корупції.

Метою цього законопроекту ε насамперед приведення Закону України «Про запобігання корупції» у відповідність із Конвенцією ООН проти корупції, а саме забезпечення надійного правового захисту викривачів корупції. Тобто в питаннях протидії корупції дуже суттєвим моментом ε саме діяльність тих громадян, які бажають протидіяти корупції і викривати корупціонерів різного рівня.

Для того, щоб особи, які бажають займатися такою діяльністю, мали належний правовий захист, і пропонується внести зміни до цілої низки законів України. Мова йде про Закон України «Про запобігання корупції», про Цивільний кодекс України, Кодекс законів про працю України, Цивільний процесуальний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс адміністративного судочинства України.

Новелою цього законопроекту ϵ те, що пропонується перейти до практики передових європейських країн і передбачити можливість матеріальної винагороди для тих осіб, які викривають корупціонерів. Матеріальна винагорода передбачається, коли мова йде про статки, про суми, які більш ніж у 5 тисяч разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян, тобто про 0,5 мільйона доларів, за великим рахунком. Викривачі отримуватимуть 10 відсотків, але не більш ніж 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Тому просимо цей законопроект Президента підтримати за основу та в цілому і проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань антикорупційної політики Красносільській Анастасії Олегівні.

КРАСНОСІЛЬСЬКА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики розглянув законопроект № 1010 про захист викривачів і рекомендує Верховній Раді України ухвалити цей законопроект за основу.

Колеги, чому нам потрібен новий закон про захист викривачів? Тому що в усьому світі інформація від викривачів є одним із трьох найефективніших способів отримання інформації про корупційні злочини і доведення таких злочинів до суду. Яку ситуацію ми маємо в України? У 2018 році НАЗК (Національне агентство з питань запобігання корупції) отримало більше 2 тисяч повідомлень від викривачів про можливу корупцію. Знаєте, що вони зробили з цими повідомленнями? Нічого. Вони їх майже не перевіряли. До того ж у 90 відсотках органів влади взагалі відсутні канали для повідомлення про корупцію, для повідомлення від викривачів.

Наступне. Якщо викривач, повідомляючи про корупцію, зазнає порушень своїх трудових прав, іде до суду і вимагає захисту. Лише один із десяти за чинним законодавством може отримати такий захист. Така ситуація призводить до того, що викривачі або бояться, або не

повідомляють, або це ніколи не стає матеріалами кримінальної справи, і ми ніколи не притягаємо корупціонерів до відповідальності. Така ситуація має завершитися. Саме для цього і пропонується по-перше, запровадити ефективний механізм повідомлення про корупцію і перевірки інформації від викривачів; по-друге, запровадити ефективні гарантії захисту трудових прав викривачів; по-третє, запровадити заохочення для викривачів, якщо їх інформація дасть можливість отримати обвинувальні вироки в корупційних справах.

Усі поправки ми зможемо розглянути до другого читання. Тому я зараз дуже прошу зал підтримати цей законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анастасіє Олегівно.

Шановні колеги, я прошу трохи тихіше, тому що в залі дуже шумно. Іванно Орестівно!

Я прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два — за, два — проти.

Семінський Олег Валерійович, фракція «Слуга народу».

СЕМІНСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Чернігівщина. Прошу передати слово Олені Мошенець, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Мошенець, фракція «Слуга народу».

МОШЕНЕЦЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Я прошу підтримати законопроект № 1010. Ми дуже активно його обговорювали і продовжимо обговорювати далі. Це дуже важливо, оскільки корупція визнана українським суспільством як одна з найважливіших і найнагальніших проблем, які потрібно розв'язувати. І покарання тих, які вчиняють корупційні дії, є одним з виходів з тієї ситуації, яка на сьогодні склалася.

Велика вдячність нашим колегам з попереднього скликання парламенту, які здійснили, так би мовити, антикорупційний прорив, створивши систему ефективних антикорупційних органів. Але наше зараз завдання — продовжити цю роботу і зробити цю систему ефективнішою.

Наші міжнародні партнери, консультанти, громадські організації підтримують подальший ефективний розвиток антикорупційних органів. Дуже велике прохання підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сюмар Вікторія Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

СЮМАР В.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, цей законопроект, з одного боку, справді, відповідає Конвенції ООН проти корупції і впроваджує в українське законодавство таке поняття, як «викривачі корупції».

Йдеться про те, що людина може повідомити про відомі їй будьякі злочини або корупційні, або ті, які пов'язані з корупцією. Такі злочини можуть бути, наприклад, конфліктом інтересів. Це стосується як чиновників, так і осіб, які займають посади в органах місцевого самоврядування, так і пов'язаних з ними осіб, тобто стосується мільйонів людей.

Що відбувається далі? Людина пише повідомлення у відповідні правові органи. У який спосіб мають бути написані ці повідомлення, хто є відповідальним за це, чітко не регламентовано. Вона може написати це анонімно або явно. З моменту цього повідомлення вступає інструмент захисту прав викривача корупції. Тобто цю людину і її всіх близьких осіб зобов'язані взяти на роботу, підвищувати на посадах. Але найцікавіший момент, що всі ці права вступають у законну силу від моменту повідомлення без доказу, що повідомлення про корупцію підтвердиться і що на вас не просто звели наклеп. Тому що достатньо особі просто мати переконання, що вона права.

До чого я все це веду? Наміри, справді, дуже хороші. Цей інструмент працює в багатьох країнах і він ϵ добрим. Але його треба

надзвичайно серйозно і ретельно доопрацьовувати, щоб він не став інструментом корупції в самих правоохоронних органах, які в такий спосіб можуть зливати інформацію, щоб отримати 10 відсотків від реалізованого продажу майна, яке, коли ви потім докажете, що воно було легальним, ніхто не зможе повернути, і щоб це не стало інструментом для рейдерства.

Тому працюємо над цим документом, щоб гарні наміри знову не перетворилися на ще більшу корупційну годувальничку і на практичне рейдерство у країні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кабаченко Володимир Вікторович, фракція «Батьківщина».

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». У стінах Верховної Ради України ми звикли говорити про корупцію однобоко лише зі сторони корупціонера. Але сьогодні ми казатимемо про людей, які начебто викривають корупцію, і законопроектом № 1010 встановлений новий термін «викривач». Отже, викривач — це людина, яка повідомляє про факт корупційного злочину. Я не повторюватиму все те, що сказали мої колеги з інших фракцій, а лише сконцентрую вашу увагу на такому.

Головна мета законопроекту — встановлення прав, гарантій та механізмів захисту викривачів. Однак проект не містить у собі чіткого переліку механізмів захисту викривача. До того ж, з невідомої для нас причини законопроект встановлює нижню граничну суму заподіяної шкоди для отримання винагороди. Якщо ви викрили злочин на суму більше ніж 10 мільйонів гривень, у вас є право на отримання винагороди у межах до 10 відсотків, якщо менше — винагороди зовсім немає.

Ми наполягаємо, щоб відсоток винагороди був фіксований, без встановлення мінімального розміру корупційного злочину. Також встановлений порядок заохочення у вигляді винагороди викривачів призведе до свавільного поширення неправдивої інформації. У Європі, Сполучених Штатах Америки дуже поширена практика інформаторів, англійською це whistleblowers. Але це виключно люди, які працюють

у правоохоронних органах під прикриттям і викривають корупційні схеми. Дуже не хотілося б, щоб у народі такий закон, проект якого № 1010, називали законом стукачів, а не законом викривачів.

Є також ще один момент — це державна таємниця. Тому що законопроектом № 1010 не виписано, яким саме чином буде поширена державна таємниця. Ми можемо згадати про конфлікт у «Укроборонпромі» і як буде людям, які знають, що корупція має місце бути…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, 10 секунд.

КАБАЧЕНКО В.В. ... в «Укроборонпромі», але вони не можуть про це повідомити.

Тому зважаючи на все, що я сказав, фракція «Батьківщина» підтримає цей законопроект у першому читанні, але ми наполягаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кива Ілля Володимирович, фракція «Опозиційна платформа — За життя».

КИВА І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, я хочу висловити свою особисту думку і думку всієї нашої політичної партії «Опозиційна платформа — За життя» щодо законопроєкту № 1010.

Взагалі, що відбувається з нашим суспільством? Так, потрібно карати корупціонерів, але ж не руйнацією суспільства. Прийняття такого закону — це створення фактично інституту сексотства, що остаточно зітре мораль нашого суспільства. Пам'ятайте, мої друзі, що від доносів до зради Батьківщини — один крок. Сьогодні здав сусіда, а завтра здасть Батьківщину.

Наше суспільство ще не готове до таких заходів, хоча і загально прийнята в Європі ця практика. Але ми виховані інакше, у нас зовсім інша ментальність. Нарешті, є правоохоронні органи, які потрібні, щоб займатися корупціонерами, щоб виявляти злочинців. Не руйнуйте нашого суспільства.

Я завершив. Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос», з мотивів.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Так, в останньому реченні просто після слів «не руйнуйте суспільства» не почули продовження «дайте корупціонерам красти спокійно» (Шум у залі).

Справді, «95 квартал» відпочиває. Колеги, це дуже потрібний законопроект. Ми як країна фактично не захищаємо таких людей, як Лариса Гольник, яка викрила корупцію в полтавському суді, чи Ганна Соломатіна, яка викрила корупцію в НАЗК, яке має боротися з корупцією. Якби такий закон був, коли вони давали свідчення, уже справи мали б висновок.

Колеги, цей законопроект треба підтримати за основу та доопрацювати статтю про державну таємницю. Але механізм потрібний. Дякую ініціаторам, треба підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Віктор Васильович, депутатська група «За майбутнє», і після цього переходимо до голосування.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Начебто смішно обговорювали питання. Насправді, це не дуже смішно, бо це питання важливе для суспільства і дуже резонансне.

Ми уважно проаналізували цей законопроект, і скажу, що є багато запитань щодо нього. По-перше, ми, по суті, стимулюємо людей повернутися до часів Сталіна, коли будуть сотні доносів один на одного: комусь не подобається керівник, комусь не подобається той, з ким він поруч працює. Можна написати сотню анонімних доносів, і ніхто не розбереться, бо за законом та людина, яка написала, може змінити прізвище, там буде захист свідка, і ніхто не знає, хто написав на тебе донос і про що той донос. А ти йди і доказуй, було це чи не було.

По-друге, лише за останній тиждень ви прийняли рішення, надавши право прослуховувати, спостерігати, вести наружку і таке інше НАБУ, ДБР, Генеральній прокуратурі, СБУ, МВС. Скажіть, яких ще органів не вистачає, щоб слідкувати за всіма чиновниками, найбільшими топкорупціонерами в країні? Вам вистачає всіх повноважень, якщо є бажання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 10 секунд для завершення.

БОНДАР В.В. Є всі можливості слідкувати і розкрити будь-які корупційні злочини, особливо найвищі.

Але корупція в усьому світі бореться не так, не метою анонімок, а метою унеможливлення... 10 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Вікторе Васильовичу, в рамках регламенту, вибачте.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо викривачів корупції» (№ 1010). Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 283.

Рішення прийнято.

Проголосували за -283, проти -20, утрималися -49.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 242, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 0, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 16, «За майбутнє» — 0, «Голос» — 19, позафракційні — 6.

Дякую.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроєкту № 1010. Прошу підтримати та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 246$.

Рішення прийнято.

Проголосували за -246, проти -32, утрималися -66. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення відкритості та прозорості діяльності Верховної Ради України». Нам потрібно проголосувати про включення до порядку денного пленарного засідання цього законопроекту.

Прошу підтримувати та голосувати.

(3a) - 280.

Рішення прийнято.

Проголосували за -280, проти -0, утрималися -63. Дякую.

Нам треба застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення стосовно питання на пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Проголосували за -252, проти -3, утрималися -82.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

Проголосували за -250, проти -3, утрималися -90.

Переходимо до розгляду законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення відкритості та прозорості діяльності Верховної Ради України» (№ 1036). Альтернативний № 1036-1.

Слово для доповіді надається народному депутату України Фролову Павлу Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановна президіє! У цьому законопроекті передбачається оприлюднювати на веб-сайті Верховної Ради України повні тексти депутатських запитів, а також усі відповіді на ці запити, і припинити практику торгівлі депутатськими запитами, яка, на жаль, була у попередніх скликаннях, коли вартість одного запиту доходила до

3 тисяч доларів. У цьому законопроекті не йдеться про скорочення чи обмеження кількості депутатських запитів, залишається два депутатських запити, внесених протягом пленарного тижня.

Крім цього, законопроєктом передбачається розміщення текстів законів на веб-сайті Верховної Ради України, і ця процедура буде вважатися офіційним оприлюдненням цих законів. В Україні зараз 70 відсотків населення заходить постійно в Інтернет, і тому порівняно з публікацією законів у газеті «Голос України», тираж якої 60 тисяч примірників, мільйони українців, які постійно на сайті можуть подивитися закон, — це крок до цифровізації нашої країни.

Крім цього, законопроект передбачає приведення Закону України «Про статус народного депутата України» у відповідність із Законом «Про запобігання корупції», а саме декларування статків і витрат народних депутатів шляхом не подачі копії декларації в управління кадрів Апарату Верховної Ради, а шляхом подачі заповнення е-декларації на сайті НАЗК. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Марченко Людмилі Іванівні щодо альтернативного законопроекту № 1036-1.

МАРЧЕНКО Л.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуючий, шановні народні депутати! Альтернативним законопроектом № 1036-1 пропонуються зміни до Регламенту Верховної Ради України, зокрема викласти в новій редакції частину третю статті 25 щодо відведення головуючому на пленарних засіданнях Верховної Ради України часу на інформування про кількість внесених депутатських запитів і прийняття рішення про підтримку і направлення депутатських запитів до Президента України, відповідно передбачивши це в обов'язках головуючого (пункт 14 частини першої статті 27).

У статті 32 слова «оголошення депутатських запитів» замінити словами «інформування про кількість внесених депутатських запитів».

У пункті 9 частини третьої статті 55 передбачити, що до стенографічного бюлетеня пленарного засідання Верховної Ради України додатково включаються тексти депутатських запитів (чинна норма – оголошені тексти депутатських запитів).

У частині першій статті 139 передбачити певні положення щодо розміщення підписаних Президентом України законів і їх публікації.

У статті 224 передбачити відповідні положення щодо оголошення депутатських запитів, розміщення депутатських запитів тощо.

Що стосується статті 225 – виключити її взагалі.

Пропонуються також зміни і до Закону України «Про статус народного депутата України», зокрема до частини четвертої статті 15 передбачити, що Верховна Рада України приймає рішення про направлення депутатського запиту до Президента України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України, а у статті 25 — що народний депутат України під час оформлення на роботу, а потім щорічно протягом здійснення своїх повноважень, але не пізніше 1 квітня, зобов'язується подати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держслужбовця, що визначається Національним агентством з питань запобігання корупції.

Просимо підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Комітет на своєму засіданні розглянув обидва законопроекти — і первинний № 1036, і № 1036-1. Враховуючи, що на відміну від законопроекту № 1036 у альтернативному проекті передбачено зміни в обов'язках головуючого на пленарному засіданні інформувати про кількість внесених запитів і визначені конкретні дні для такого інформування, а також враховано пропозиції, рекомендації Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України,

комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту прийняти за основу та в цілому саме альтернативний законопроект № 1036-1. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два — за, два — проти.

Колебошин Сергій Валерійович, фракція «Слуга народу».

КОЛЕБОШИН С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 140, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фролов Павло Валерійович, фракція «Слуга народу».

ФРОЛОВ П.В. Ще важливе доповнення щодо цього законопроекту. Сьогодні Руслан Олексійович Стефанчук 20 хвилин зачитував депутатські запити. Законопроект передбачає припинення практики зачитування та витрачання часу пленарного засідання на зачитування цих запитів. У п'ятницю буде оголошено кількість запитів, і всі тексти з додатками будуть оприлюднені на сайті Верховної Ради України, а також будуть оприлюднені і всі відповіді на ці запити. Тим самим депутатські запити стануть менш лобістськими, а будуть більш спрямовані на захист інтересів суспільства.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Наливайченку Валентину Олександровичу, фракція «Батьківщина».

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий ранок! Прошу передати слово Андрію Пузійчуку від фракції «Батьківщина».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Пузійчук, фракція «Батьківщина».

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово! Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» повністю підтримує відкритість діяльності Верховної Ради України. Громадяни мають право отримувати інформацію про діяльність парламентаріїв, які делеговані до єдиного органу законодавчої влади народом як сувереном влади.

Але виникає питання, хіба цей законопроект дає виборцям таке право? Ні, цей законопроект забирає у людей можливість бути захищеними, у тому числі через механізм депутатського запиту. Виборці мають знати про діяльність кожного з вас. Натомість законопроект пропонує знівелювати депутатський запит, знецінити його законодавчу вагу і зробити подібним до депутатського звернення.

Фракція «Батьківщина» виступає категорично проти цього. Ми на кожному черговому пленарному засіданні бачимо спроби обмежити депутатські повноваження.

Стосовно розміщення інформації на веб-сайті Верховної Ради України, то ми підтримуємо цю ініціативу, але за умови публікації в газеті «Голос України» та у «Відомостях Верховної Ради України». Як передбачено збереження автентичності законопроекту та закону, який прийнятий? Як люди, які проживають у селах і не мають доступу до Інтернету, можуть ознайомитися? Не у всіх містах ми маємо належний Інтернет, 40 відсотків країни без Інтернету. Це стосується особливо людей похилого віку. Ви взагалі думали про людей, коли готували цей законопроект?

Фракція «Батьківщина» не підтримуватиме цього законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П. Дякую. Однозначно, законопроект містить достатньо позитивні речі, які дадуть можливість прибрати такі ретроградні норми, як, наприклад, зачитування запитів. Водночас, колеги, там передбачається можливість публікувати закони на веб-сайтах, а не в газеті «Голос України». Бачить Бог і бачать мої колеги, що в попередньому скликанні я саме виступала за те, щоб роздержавити газету «Голос України», щоб там займалися своєю роботою і щоб усі законодавчі акти публікувалися в електронному форматі.

Але давайте підготуємо відповідний законопроєкт, який визначить, які конкретні акти на якому конкретно сайті конкретно якого органу влади мають бути опубліковані і хто за це несе відповідальність. Тому що зараз те, «что написано пером, не вырубишь топором». Даруйте мені за російську приказку тут, з цієї високої української трибуни.

Але якщо ви це зробите на веб-сайті і там зникне інформація, і за це ніхто не нестиме відповідальності, — це недобре. Це перший момент.

Другий момент. Обмеження депутата мати два запити на місяць... Ви знаєте, до вас звертатимуться сотні людей, вони присилатимуть вам листи зі своїми проблемами. Це навіть не стосується мажоритарників, до яких сотні людей приходять на прийоми. У вас є один інструмент з'ясувати ці проблеми — це перенаправити ці запити тим органам виконавчої влади, які за них відповідають, і отримати відповіді. Так, ці відповіді треба публікувати. Але лишати депутата такого інструменту, як запит, категорично не можна. Ви обрізаєте самі себе. Будь ласка, давайте правити цей у принципі позитивний законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна Михайлівна, «Опозиційна платформа – За життя».

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день! Прошу передати слово Наталії Приходько.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Приходько, «Опозиційна платформа — За життя».

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановна президіє, шановні колеги! Цей проект закону є продовженням хаотичних, несистемних змін до Регламенту. «Опозиційна платформа — За життя» виступає проти таких змін і такого поводження з головним законом життя парламенту. € хороша ініціатива в цих стінах розробити один раз новий Регламент і не забирати часу ані народних депутатів, ані українців. Українці насправді чекають інших від нас дій та інших прийнятих законів. Це точно не безкінечні зміни до Регламенту.

За 14 днів роботи парламенту було зареєстровано 20 проектів законів щодо змін до Регламенту. Як на мене, це не головне, що турбує наших українців. «Опозиційна платформа — За життя» виступатиме проти підтримки законопроекту № 1036 і проти альтернативного № 1036-1. Ми ще раз хочемо наголосити на необхідності розробити новий Регламент. Просимо долучитися всіх депутатських груп, фракцій, позафракційних народних депутатів з метою напрацювати системні, обґрунтовані зміни, які жодним чином не обмежували б народних депутатів у законодавчій їх ініціативі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко. Після цього переходимо до голосування.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Колеги, після того як влада оголосила «державу в смартфоні», нам важливо, щоб у цьому смартфоні були не лише чиновники, а й виборці з села, хутора, які зараз не мають жодної перспективи через бездоріжжя і відсутність інфраструктури. Тому що ми сьогодні бачимо, що парламент поволі переростає в такий собі

архаїзм, і парламентська діяльність так само звужується до відсутності саме публічної парламентської діяльності.

Я хочу звернути вашу увагу, що ми одразу не можемо перейти повністю на «державу в смартфоні». Як на мене, таке поняття, як оголошення депутатських запитів, ϵ доцільне й доречне на цьому етапі, тому що кожен виборець у селі і малому містечку нас дивиться і чу ϵ , і це невід'ємна частина нашої публічної діяльності.

Ще одне важливе питання. Я не зрозумів закидів з боку монобільшості щодо практики торгівлі депутатськими запитами. Ви кого мали на увазі? Ми народні депутати України не одного депутатського скликання. Покажіть, докажіть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

БАТЕНКО Т.І. ... депутатський запит стосувався виборців нашого виборчого округу, 99 відсотків. Жодного продажу не було. Тому не кидайте тінь на достойних народних депутатів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення депутатських запитів» (№ 1036-1). Усі готові голосувати? Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 244.

Рішення прийнято.

Проголосували за -244, проти -27, утрималися -76. Дякую.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення депутатських запитів» (№ 1036-1). Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 244.

Рішення прийнято.

Проголосували за -244, проти -29, утрималися -63. Дякую.

Ірино Геращенко, будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановний пане Голово.

Шановні колеги, зараз на гостьовій трибуні Верховної Ради України перебуває один з політв'язнів Кремля, нещодавно звільнений Володимир Балух, за що ми ще раз дякуємо всім причетним до звільнення, але... (Оплески).

Ми звертаємося до Голови Верховної Ради України з проханням оголосити про це і запросити Володю до сесійної зали.

Друзі, дякуємо всім (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії (№ 2127).

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади членів Центральної виборчої комісії за поданням Президента України. Згідно зі статтею 31¹ Закону України «Про Центральну виборчу комісію» повноваження всього складу комісії можуть бути достроково припинені Верховною Радою України за вмотивованим поданням Президента України.

Президент України Володимир Олександрович Зеленський відповідно до вимог чинного законодавства вніс 11 вересня до Верховної Ради України подання про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії. Відповідно до частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України це питання включається до порядку денного без голосування.

Відповідно до статті 31 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про обговорення проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії» (№ 2127) за скороченою процедурою.

Прошу народних депутатів підтримати та голосувати. «За» – 298.

Рішення прийнято.

Проголосували за -298, проти -36, утрималися -4. Дякую.

Для представлення зазначеного подання до слова запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Руслан Олексійович Стефанчук.

Руслане Олексійович, 1 хвилина.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 241, «Опозиційна платформа - За життя» — 27, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 0, «За майбутнє» — 10, «Голос» — 0, позафракційні — 71.

Руслане Олексійовичу, прошу до слова.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую. Вельмишановний пане Голово, шановні колеги! У 2018 році Верховна Рада України восьмого скликання призначила склад Центральної виборчої комісії, який забезпечував, зокрема, організацію підготовки та проведення чергових виборів Президента України та позачергових виборів народних депутатів України у 2019 році.

Відповідно до статті 2 Закону «Про Центральну виборчу комісію» зазначений колегіальний орган забезпечує дотримання передбачених Конституцією та законами України принципів і засад виборчого процесу, реалізацію виборчих прав громадян України, однакове застосування законодавства про вибори на всій території України.

Водночас попри частково позитивні оцінки міжнародних інституцій стосовно діяльності нинішнього складу ЦВК, її функціонування супроводжувалося низкою неоднозначних рішень та дій. Так, протягом позачергових парламентських виборів 2019 року ЦВК неодноразово виявляла політичну упередженість у вирішенні окремих питань. Наслідком цього стали численні судові позови, у яких рішення, дії чи бездіяльність ЦВК були визнані судом протиправними. Зокрема, судами визнано протиправним та скасовано десятки постанов ЦВК. Свої рішення суд мотивував тим, що Центральна виборча комісія не вжила всіх можливих заходів задля реалізації виборчих прав громадян. Більше детально ви бачите це в поданні Президента України, конкретно по яких справах які рішення були прийняті.

Крім цього, ЦВК без достатніх правових підстав було прийнято безпрецедентне рішення про скасування реєстрації кандидата в народні депутати, яке в подальшому було скасовано судом. Упередженість ЦВК у цьому питанні підтверджується також тим, що під час розгляду

аналогічних питань комісія застосовувала зовсім інший підхід. Мали місце також випадки невиконання ЦВК судового рішення, яке набрало законної сили і підлягало обов'язковому й безумовному виконанню.

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України призначення на посади та звільнення з посад членів ЦВК за поданням Президента належить до повноважень парламенту. Згідно з частиною першою статті 31¹ Закону «Про Центральну виборчу комісію» повноваження всього складу ЦВК можуть бути достроково припинені Верховною Радою за вмотивованим поданням Президента України.

3 огляду на це главою держави на розгляд парламенту внесено відповідне подання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

До слова для співдоповіді запрошується заступник голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Аліна Леонідівна Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Передусім дуже приємно бачити у п'ятницю повний робочий зал і працездатну Верховну Раду України.

А тепер по суті. Шановна президіє, шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 11 вересня 2019 року розглянув подання Президента України Володимира Зеленського про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії, що передбачає дострокове припинення повноважень усього її складу.

У цьому документі глава держави відзначає низку обставин, пов'язаних з діяльністю нинішнього складу Центральної виборчої комісії, що вказують на недостатню виваженість або навіть політичну упередженість у вирішенні окремих питань, які належали до її повноважень. Наводяться також конкретні приклади необ'єктивності, політичної заангажованості, непослідовності, неоднакової правозастосовної практики, протиправних дій та бездіяльності визнаних такими за наслідками десятків судових процесів у період виборів народних депутатів України 2019 року.

Розглядаючи зазначене вище подання в контексті конституційних повноважень Верховної Ради України та Президента України, а також норм Закону України «Про Центральну виборчу комісію», комітет констатує, що воно відповідає положенням пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України, згідно з яким Верховну Раду України визначено єдиним суб'єктом звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії, а також статті 31¹ закону про ЦВК, яка передбачає можливість дострокового припинення повноважень всього складу комісії Верховною Радою України за вмотивованим поданням Президента України.

Враховуючи наведені вище обставини, заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, з'ясувавши позицію народних депутатів – членів комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання комітету, комітет ухвалив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України та статті 31¹ Закону України «Про Центральну виборчу комісію» і, зважаючи на вмотивоване подання Президента, достроково припинити повноваження шляхом звільнення з посад всього складу Центральної виборчої комісії та у зв'язку з цим звільнити з посад членів цієї комісії: Басалаєву Аллу Валентинівну, Бернацьку Наталію Іларіонівну, Вербенського Михайла Георгійовича, Діденка Олега Миколайовича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремову Ірину Олексіївну, Желтову Ольгу Миколаївну, Конопольського Олега Миколайовича, Кустову Світлану Миколаївну, Лотюк Ольгу Степанівну, Махніцьку Катерину Григорівну, Плукаря Віталія Володимировича, Радченка Євгенія Володимировича, Сліпачук Тетяну Володимирівну, Шипілова Леонтія Миколайовича, Юзькову Тетяну Леонідівну, прийнявши в цілому відповідний проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень усього складу Центральної виборчої комісії».

Прошу підтримати вмотивоване подання Президента України та проект постанови комітету. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп. Корнієнко Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, саме так співпало, що я є членом підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, і ми на засіданні підкомітету розглядали подання Президента України. Ми визначили такий момент, що Верховна Рада України, а особливо комітет, не може оцінювати ступінь вмотивованості. Але та інформація, яка викладена в поданні, є вичерпною, для того щоб зрозуміти, що це, справді, вмотивоване подання з боку Президента України. Центральна виборча комісія протягом останньої передвиборної кампанії демонструвала певні процедурні порушення, не виконувала рішення судів, а виконувала їх якось на свій розсуд і таке інше.

Тому з боку нашої фракції ми просимо підтримати подання Президента на одночасне звільнення всіх членів ЦВК та проголосувати за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Зінкевич Яні Вадимівні, фракція «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Центральна виборча комісія має бути професійною, рівновіддаленою від усіх політичних сил установою. Саме тому в цьому складі Центральної виборчої комісії, яку хочуть сьогодні звільнити, представники всіх політичних сил — і коаліції, і опозиції. Окрім того, саме для того на сім років обирається Центральна виборча комісія, щоб вона не була «кишеньковою» і не залежала від цього. Це перше.

Друге. Вибори, які відбулися в 2019 році, визнані ОБСЄ, ПАРЄ, усіма міжнародними організаціями, і недовіра до Центральної виборчої комісії з боку Володимира Зеленського і «Слуги народу» говорить лише про те, що ви визнаєте ці вибори нелегітимними, бо, нагадаю, у 2004 році ЦВК була звільнена за тотальні фальсифікації на виборах.

Третє. Завжди, коли робиться така політична розправа, а поіншому це назвати не можна, запрошуються члени ЦВК і надається слово голові ЦВК, щоб вона могла навести факти. Навіть цього не зроблено.

Крім цього, хотів би сказати дуже просту річ: проти такого рішення виступає ОПОРА, G7, виступають усі, які при здоровому розумі. Ви знаєте, я хотів би звернутися зараз до представників фракції «Слуга народу», до юристів — представників фракції «Слуга народу»: ви ж усе читаєте і все розумієте, голосуйте, керуючись своєю професійною честю і знаннями.

Я хотів би звернутися до тих, хто боровся з корупцією, антикорупціонерів із фракції «Слуга народу»: ви ж завжди боролися з корупцією, хіба ви не бачите, скільки корупційних оборудок у цих законопроектах? Голосуйте, керуючись вашою совістю.

Я хотів би звернутися до представників бізнесу, яких дуже багато у фракції «Слуга народу»: хіба ви інтуїтивно не відчуваєте щось недобре?

Наостанок я хотів би звернутися до всіх, хто ϵ патріотами в цій залі, бо вважаю, що в цій залі майже всі патріоти України: не

голосуйте за такі рішення, бо саме вони руйнують нашу сильну, велику державу – Україну.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нестор Іванович Шуфрич, «Опозиційна платформа – За життя».

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, шановні колеги! Наша політична сила ще 6 серпня виступила із заявою з вимогою про відставку всього складу Центральної виборчої комісії. Ми ϵ послідовними, і, безумовно, сьогодні зробимо так, як робили з нами.

Жодної скарги за підсумками голосування на Донбасі не було розглянуто Центральною виборчою комісією. Вони нам відписувалися листами. І ми їм зараз надішлемо один лист — постанову про їх тотальну відставку. Листами — так листами будемо переписуватися.

З іншого боку, сам принцип формування цієї Центральної виборчої комісії порушив принцип пропорційного представлення всіх політичних сил у парламенті. Ми вимагаємо, щоб наступна Центральна виборча комісія була сформована за принципом справедливості, навіть незалежно від того, хто сьогодні проголосує або не проголосує за відставку Центральної виборчої комісії.

Ви знаєте, мабуть, сьогодні відбудеться акт справедливості за попрані права наших громадян, коли заради перемоги перетасовувалися вночі окружні виборчі комісії, направлялися в окружні комісії представники одного підприємства, три керівники негайно призначалися, лише щоб затвердити сфальшовані результати. Тому ми сьогодні говоримо: до побачення цьому складу ЦВК і ласкаво просимо новий справедливий склад Центральної виборчої комісії задля захисту прав наших громадян обирати владу і бути головним носієм влади, як це визначає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василенко Леся Володимирівна, фракція «Голос».

ВАСИЛЕНКО Л.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Дякую. Шановні колеги, хотів би почати з того, що, напевно, було б чемно, якщо ми вже вирішуємо таке складне питання, запросити голову Центральної виборчої комісії до сесійного залу (Оплески). Як на мене, це було б доречно, так само і коли ми вирішуємо такі складні питання, як, наприклад, скорочення членів Верховного Суду, було б логічно послухати Голову Верховного Суду. Я не думаю, що ви всі такі величезні знавці, що так добре розумієтеся на тих речах, які розв'язуєте.

А тепер по суті. Учора зустрічався з одним знайомим дипломатом, який казав, що іноземці досі не хочуть інвестувати в Україну, бо Україна нестабільна. Я категорично заперечую: ми — дуже стабільна країна. У нас завжди залишається стабільність. Усі президенти кажуть про те, що їх не цікавить влада, — приходять і починають концентрувати владу. У нас всі президенти, починаючи з 1991 року, кажуть, що їх цікавлять правила, а не люди, — приходять і змінюють людей, а не правила.

Уже стерли язики і зуби, говорячи, скільки недоліків в Законі України «Про Центральну виборчу комісію», — закон нікого не цікавить, але за надуманими (будемо називати речі своїми іменами) підставами ми повністю змінюємо склад органу, для якого, підкреслюю, передбачено сім років каденції і 300 голосів. Це зроблено саме для того, щоб забезпечити тяглість цього органу, щоб він пережив не лише президента і Верховну Раду, а щоб він забезпечував процес.

Наостанок. У нас у країні залишається стабільність, тому що президенти змінюються, а біля кожного завжди є хлопець, який вважає, що схопив Бога за бороду і знає, як краще робити політику.

Для тих, хто в політиці нещодавно, кажу. У нас в Україні повний політичний цвинтар таких хлопців, які схопили Бога за бороду. Відвідайте його — багато цікавого для себе дізнаєтеся.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення питання завершено? Усі виступили, які бажали? Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, прохання зайняти... (Шум у залі).

Альона Іванівна Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківшина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, знаєте, нам дуже погано вдається останні 28 років відбудовувати інституції, до яких є довіра у суспільстві, у парламенті, в українців і в іноземних наших партнерів. Насправді інституції – це єдине, що може втримати державу. Але коли до них немає довіри, то їх треба перезавантажувати, – це, на жаль, така історія. Я добре пам'ятаю, як формувалася Центральна виборча комісія, як гралися кількістю членів ЦВК – то 15, то 17, скільки треба було. На жаль, довіри на сьогодні до цієї ЦВК, на моє відчуття, у суспільства немає. До цього були причетні й перший тур парламентських виборів, і перший тур президентських виборів, і парламентські вибори, і конкретні кейси, які ми бачимо зараз по рішеннях судів, які скасовують або повертають рішення ЦВК. Мені дуже хотілося б, щоб ми навчилися дивитися трохи глибше, і не лише змінювали таблички на дверях, змінювали людей, а говорили більше про реформу самих інституцій, органів.

Друзі, нам дуже треба новий закон про ЦВК. Ви будете здивовані, але новий закон про ЦВК чекає декілька років...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, будь ласка.

ШКРУМ А.І. ...він не приведений у відповідність із Законом «Про державну службу» і суперечить йому. Давайте говорити про великі реформи інституцій, а не лише змінювати персоналії в цих інституціях. Давайте відновлювати до інституцій довіру — це насправді наш єдиний шанс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Був виступ від фракції. Ні, вибачте.

Переходимо до голосування. Звертаю вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 31¹ Закону Україна «Про Центральну виборчу комісію» рішення про дострокове припинення повноважень шляхом звільнення з посад всього складу комісії приймається Верховною Радою не менше як двома третинами від її конституційного складу. Тобто потрібно не менше як 300 голосів народних депутатів України.

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України та статті 31¹ Закону України «Про Центральну виборчу комісію» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії» (№ 2127) у цілому. Прошу народних депутатів підготуватися. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 341.

Рішення прийнято.

Проголосували за -341, проти -41, утрималися -2.

Проект постанови № 2127 прийнято в цілому (Оплески).

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 244, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 33, «Європейська солідарність» — 0, «Батьківщина» — 20, «За майбутнє» — 15, «Голос» — 0, позафракційні — 29.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо планування та системності законотворчої діяльності Верховної Ради України». Нам потрібно проголосувати про включення до порядку денного пленарного засідання цього питання. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

Проголосували за -253, проти -15, утрималися -62.

Шановні колеги, нам необхідно застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Проголосували -259, проти -6, утрималися -65.

Пропоную розглянути зазначене вище питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

Проголосували за -257, проти -5, утрималися -68.

Слово для доповіді щодо законопроекту <u>№ 1042</u> надається народному депутату України Фролову Павлу Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В. Шановні колеги, цей законопроект спрямований на те, щоб робота парламенту перестала бути хаотичною, а стала системною та плановою.

Передбачається, що план законодавчих робіт Верховної Ради України буде затверджуватися самою Верховною Радою за поданням Голови Верховної Ради та за пропозиціями комітетів Верховної Ради.

У цьому плані не буде просто переліку незрозумілих нам законопроектів. Буде визначена проблема, будуть визначені відповідальні, визначені строки, буде визначено пріоритет законопроектів. У нас навіть немає деяких законів, які передбачені Конституцією. Цього не повинно бути.

Тому я прошу підтримати цей законопроект, який передбачить у роботі Верховної Ради України саме системність, плановість. Якість законів буде вищою.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Марченко Людмилі Іванівні щодо альтернативного законопроекту № 1042-1.

МАРЧЕНКО Л.І. Шановні колеги, альтернативним законопроектом № 1042-1 пропонується доповнити Регламент Верховної Ради України, новою статтею 19¹, якою пропонується підвищити роль плану законопроектних робіт Верховної Ради України, який за поданням Голови Верховної Ради України з урахуванням пропозицій комітетів Верховної Ради України затверджується Верховною Радою України.

Комітети не рідше, ніж раз на рік, звітують про стан виконання плану, а також узгоджують повноваження Голови Верховної Ради України та повноваження ради депутатських фракцій і груп щодо проекту плану законопроектних робіт Верховної Ради України шляхом внесення змін до статей 73 та 78 Регламенту Верховної Ради України.

Крім того, пропонується передбачити право Голови Верховної Ради України вносити подання Верховній Раді щодо утворення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради в межах кошторису Верховної Ради, які набирають чинності одночасно зі змінами до Конституції України з цього питання.

Прошу підтримати та голосувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмило Іванівно.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє, шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув обидва законопроєкти — і № 1042, і альтернативний № 1042-1. На відміну від первинного законопроєкту, в альтернативному більшою мірою враховано положення Закону «Про комітети Верховної Ради України» стосовно того, що саме комітет відповідальний і підзвітний парламенту, що комітет звітує про свою роботу.

З урахуванням того, що в альтернативному проекті пропонується узгодити повноваження Голови Верховної Ради України, Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп стосовно проекту плану законопроектних робіт Верховної Ради України, а також враховуючи те, що в альтернативному проекті більшою мірою враховані зауваження, викладені у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту розглянути та прийняти за основу та в цілому саме альтернативний законопроект № 1042-1.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні народні депутати, будь ласка, трохи тихіше. Артуре Володимировичу, якщо можна, трохи тихіше, вас тут дуже добре чути і наших колег так само.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не завжди.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два — за, два — проти.

Саврасов Максим Віталійович, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги, прошу хвилинку вашої уваги. Я хотів би, щоб після такого ганебного рішення, яке ми щойно прийняли, ми мали мужність подякувати членам Центральної виборчої комісії, які впродовж кількох місяців, належним чином здійснюючи свою професійну роботу і обов'язок, забезпечили організацію і проведення найчесніших виборів Президента і парламенту. Дякую вам за роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, я вимикаю, говорите не по темі.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Щодо суті законопроекту. Цей проект насправді мене дещо здивував. Відверто кажучи, ми тут мали серйозну дискусію під час розгляду законопроекту № 1028 щодо внесення змін до Конституції України, зокрема, щодо наділення Верховної Ради додатковими повноваженнями створювати консультативні, дорадчі та допоміжні органи. Нас тоді переконали, що обов'язково має бути така норма Конституції, адже всі повноваження парламенту мають бути чітко визначені в Конституції і не можуть жодним чином визначатися в законі.

Парламент приймає відповідні рішення, включає до порядку денного, надсилає до Конституційного Суду України, а потім вноситься законопроект, яким ці норми пропонується відтворити вже в законі всупереч тому законопроекту, який ми надіслали до Конституційного Суду.

Більше того, якщо той закон невідомо коли набере чинності, то ці норми набувають чинності одразу після того, як він буде опублікований.

Друзі, він ϵ , на вашу думку і відповідно до позиції Президента, таким, що грубо суперечить Конституції України. Тому прошу його зняти з розгляду, повернути на доопрацювання і більше не припускатися таких ганебних речей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина». Вибачте.

Ляшенко Анастасія Олексіївна, фракція «Слуга народу».

ЛЯШЕНКО А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Прошу передати слово Павлу Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Валерійович Фролов, фракція «Слуга народу». Увімкніть мікрофон з місця, будь ласка.

ФРОЛОВ П.В. Я хочу відповісти попередньому промовцю. Те, що ви сказали, абсолютно не відповідає дійсності. У альтернативному законопроєкті № 1042-1 передбачено, що норма про право Верховної Ради утворювати допоміжні консультативні органи набере чинності лише після внесення змін до Конституції. Це перше.

Друге. Цим законопроектом передбачено запровадити плановість у роботі Верховної Ради України. Зараз існує близько 800 законів у законодавчому полі України, але якість цих законів і ефективність може оцінити кожен громадянин України. Точніше, вони абсолютно неякісні та неефективні. Для того щоб закони стали якісними, треба системно їх переглянути. У нас дуже багато законів. Потрібно ці

закони переробити так, щоб вони працювали на користь громадян, а не на користь політикам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Абсолютно шикарна назва законопроекту — щодо планування та системної законотворчої діяльності. А в мене просте запитання. Так само будемо системно працювати, як цих два тижні працювали? Так системно будемо працювати, як працювали цих два тижні в комітетах, коли ніхто не знає, що включено до порядку денного, коли ніхто не знає, коли будуть засідання і таке інше? У цьому системність? Це перше.

Друге. Колеги, треба відкликати або зміни до Конституції, або цей закон знімати з розгляду. Бо ми однією рукою збільшуємо кількість консультаційних органів, а другою — зменшуємо повноваження Погоджувальної ради. Я хочу всім нагадати, що вона називається «Погоджувальна рада», бо погоджує питання діяльності Верховної Ради України як консультативний, дорадчий орган. Дійсно, відповідно до Регламенту порядок денний формується за поданням комітетів, але погоджується Погоджувальною радою Верховної Ради України.

Замість того, щоб розширювати майданчики для комунікацій між депутатськими фракціями та групами, між окремими депутатами, ми лише згортаємо їх. Ми зменшуємо кількість часу для обговорення, для внесення поправок, зменшуємо можливість права законодавчої ініціативи для депутатів. Ми забираємо можливість подавати депутатам запити, зменшуємо можливість виступати керівникам фракцій на засіданнях Погоджувальної ради шляхом зменшення кількості питань, які вони можуть на засіданнях Погоджувальної ради вирішувати, у тому числі, та впливати на порядок денний і на план законотворчої роботи. То давайте назвемо це все не парламентом від слів parler і travailler. Давайте ми назвемо якось по-іншому. Давайте назвемо це, я не знаю, якось по-іншому, не хочу говорити як, бо потім будете ображатися.

Тому, шановні колеги, насправді не треба зменшувати можливість для обміну думками, не треба зменшувати можливість для обміну тими ідеями, які ми повинні розглядати.

А щодо системності та планування, якщо це реальна системність і реальне планування, то ми, звичайно, це підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рудик Кіра Олександрівна, фракція «Голос».

РУДИК К.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Передаю слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Совсун, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, законопроект, який зараз запропонований, покликаний впорядкувати та систематизувати роботу в парламенті. Ця мета, безперечно, є дуже правильною і високою. Але разом з тим, на що я хочу звернути насамперед увагу, друзі, системність законотворчої діяльності забезпечується системністю мислення, системністю розуміння проблем, ефективною здатністю чути дискусію і чути різні позиції. Це, на жаль, не те, чим може похвалитися цей парламент за останні два тижні.

Саме тому я дуже просила б, колеги, подумати про те, якими мають бути ефективні підходи до забезпечення системної роботи парламенту. Не затверджувати якийсь план, невідомо, який буде його статус і що ми потім будемо робити. Законопроект не відповідає на питання, що буде із законопроектами, які не ввійшли до плану. Чи означає це, що законопроекти, які не ввійшли до плану, потім не будуть розглядатися? Чи не ϵ це в такому разі позбавленням права народних депутатів на власну законодавчу ініціативу? Або ж ми кажемо, що ці законопроекти будуть розглядатися парламентом. Але в такому випадку, який статус і яка мета цього плану, якщо ми будемо включати будь-які законодавчі ініціативи, які додатково створюються

парламентом? Я повторюся і наголошу, друзі, системність законотворчої діяльності виходить із системності мислення. Давайте думати першочергово, дискутувати і розуміти проблеми, і вже після того думати про те, як і які законопроекти нам пропонувати і за які нам законопроекти голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи всі бажаючі виступили? Усі.

Шановні народні депутати, підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Усі проговорили, Артуре Володимировичу, і за, і проти, усі висловили свою позицію, хто бажав. Тому, оскільки обговорення питання завершено, пропоную підготуватися та переходити до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо планування та системності законотворчої діяльності Верховної Ради України» (№ 1042-1).

Шановні народні депутати, усі готові голосувати? Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Проголосували за -248, проти -34, утрималися -45.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроекту № 1042-1.

Прошу показати попереднє голосування по фракціях і групах. Переходимо до голосування. Прошу підтримати і голосувати.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Проголосували за -240, проти -33, утрималися -38.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації».

Нам треба проголосувати пропозицію про включення до порядку денного пленарного засідання цього законопроекту (№ 1054, № 1054-1, № 1054-2), два останні альтернативні. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 269.

Рішення прийнято.

Проголосували за -269, проти -1, утрималися -49.

Пропоную проголосувати для того, щоб розглядати питання за процедурою *ad hoc* та прийняти рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

Проголосували за -260, проти -0, утрималися -52.

Пропоную розглянути цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 267.

Рішення прийнято.

Проголосували за -267, проти -1, утримався -51.

Слово для доповіді надається народному депутату України Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово, шановна президіє, шановні колеги, мої вітання! Насправді цей законопроект передбачає виключення лише єдиної норми. За фактом стаття 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» містить вичерпний перелік і критерії об'єктів, які не підлягають приватизації. Таких об'єктів там більше 40 пунктів з різних галузей і різних індустрій. Зокрема, державні газорозподільні мережі, акваторії морських портів, гідротехнічні споруди, аеродроми та аеродромні об'єкти, водосховища і таке інше.

Але з іншого боку, у нас є перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, який був ухвалений у 1999 році. З 1999 року і до сьогодні там присутні об'єкти, які ліквідовані, що

стримують інвестиційну діяльність щодо розвитку державного сектору. Коли ми говоримо про те, що нам потрібно залучити більше інвестицій в економіку України, то нам передусім потрібно відкрити можливість корпоратизації і приватизації деяких неефективних державних підприємств.

Йдеться виключно про приведення законодавства у відповідність із нормами Конституції України. Наші опоненти можуть сказати: чекайте, є пункт 36 статті 85 Конституції України, який відносить до повноважень Верховної Ради України затвердження відповідного переліку. Але я хотів би сказати, що ця норма не суперечить, бо вона є дискретною і диспозитивною. У 1999 році Верховна Рада України виповнила ці повноваження, і тим, що скасовуємо цей перелік сьогодні, ми жодним чином не порушуємо Конституції України.

Тому прошу підтримати. Дякую, друзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді щодо альтернативного законопроекту № 1054-1 надається народному депутату України Підласій Роксолані Андріївні.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, у альтернативному законопроекті № 1054-1 також пропонується скасувати перелік заборонених до приватизації державних підприємств. Це понад 1 тисяча об'єктів.

Ви добре знаєте, що в Законі «Про приватизацію державного і комунального майна» містяться критерії, які визначають, що не підлягає приватизації за функціональною ознакою: це автомобільні дороги, газотранспортна система, метрополітен та багато іншого. Це означає, що об'єкти стратегічної інфраструктури не будуть приватизовані.

Законопроектом № 1054-1 також пропонуються нові критерії до статті 4 Закону «Про приватизацію державного і комунального майна»: не підлягають приватизації підприємства з виготовлення та ремонту всіх видів зброї, що перебуває на озброєнні у Збройних Силах України. Ми не дозволимо забрати підприємства, раніше заборонені до приватизації за борги, тому що законопроектом № 1054-1 пропонується введення мораторію на порушення процедури банкрутства на три роки щодо всіх об'єктів, які сьогодні є в переліку. Але масштабна приватизація має відбутися — це бачення уряду та авторів законопроекту.

Приватизація малих об'єктів у системі державних аукціонів «*ProZorro*. Продажі» лише за один рік принесла державі 1,5 мільярда гривень. Це в 30 разів більше, ніж продаж аналогічних об'єктів у 2015 році.

Перелік об'єктів, заборонених до приватизації, на 90 відсотків наповнений малими об'єктами. Немає жодної причини, чому держава актом найвищої юридичної сили має охороняти Іркліївський розплідник рослиноїдних риб і такі інші підприємства. Тому всі, справді, стратегічні підприємства, що виконують важливі для держави функції, будуть захищені окремим рішенням уряду.

Тому прошу підтримати скасування заборонених до приватизації об'єктів на рівні закону. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція «Батьківшина».

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, шановні громадяни України! Метрополітен, об'єкти енергетики, атомні станції, гідроелектростанції, греблі, насосні станції, КБ «Південне» і всі підприємства, які займаються космосом, газорозподільні мережі, Газотранспортна система України (ГТС), морські порти, аеродроми — це лише неповний перелік того, що є в переліку об'єктів, які заборонені до приватизації.

Колеги, ви знаєте, якщо ми скасуємо цей перелік, ми запроваджуємо продаж нашої держави оптом. Той, хто радить це Президенту, точно працює проти нас, проти громадян України, проти національних інтересів України.

Колеги, у сучасному світі саме держпідприємства є головним інструментом подолання глобальних кризових явищ. Лише рейтинг Global Future показує з 2006 по 2014 роки збільшення частки державних компаній, а саме з 8 відсотків до 23. А глобальні економіки вважають потужний державний сектор може бути лідером інвестицій в науку і в технології. Не можна просто так скасовувати даний закон

і даний перелік, бо ні держава, ні український народ нічого не отримують від такої приватизації, а це втрата робочих місць і створення більш жорстоких монополій.

Хочу сказати, що це, справді, стане легкою здобиччю різних олігархів і фінансових інституцій. Колеги, у своєму законопроекті ми пропонуємо таке. Ми за малу приватизацію, ми за те, щоб відтермінувати цей законопроект до 1 січня і зобов'язати уряд подати нам той перелік стратегічних об'єктів, які сьогодні не будуть дозволені до приватизації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

ІВЧЕНКО В.Є. Усе інше, як малу приватизацію, ми зможемо підтримати, як зростання економіки і формування основи нашого економічного суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще додайте 10 секунд, будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Колеги, я прошу одуматися. Юридично неправильно просто скасовувати, давайте відтермінуємо і зобов'яжемо уряд подати нам цей перелік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Член Комітету з питань економічного розвитку Кицак Богдан Вікторович.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 11 вересня 2019 року розглянув проект Закону «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (№ 1054) та два альтернативні № 1054-1 та № 1054-2.

Дайте можливість представити коротко аналітичну довідку, щоб ми розуміли, про що йдеться. Метою законопроекту № 1054 ϵ залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в економіку України,

зростання її продуктивності, створення нових ефективних робочих місць, усунення неоднозначності норм законодавства у сфері приватизації державного майна через заборону приватизації як за окремими критеріями об'єктів державної власності, так і за переліками підприємств, що не підлягають приватизації без визначення підстав заборони.

Законопроект № 1054-1, який є альтернативним, аналогічний, але додаються окремі норми, які його суттєво доповнюють. Пропонується установити, що об'єкти права державної власності, які розміщені на тимчасово окупованих територіях, не підлягають приватизації до повного відновлення конституційного ладу України на тимчасово окупованих територіях. Провадження у справах про банкрутство об'єктів права державної власності, які на день набрання чинності цим законом були включені до переліків, затверджених Законом України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації», підлягає припиненню, крім тих об'єктів, що ліквідуються за рішенням власника.

Другий альтернативний законопроект № 1054-2 ϵ фактично аналогічним. У ньому пропонується лише норма про відтермінування набрання чинності цим законом до 1 січня 2020 року. Вказано попереднім промовцем, що запускається необдумана приватизація. Це не відповідає дійсності, оскільки всі ці питання регулюються іншими законодавчими актами.

За результатами обговорення народні депутати України — члени комітету ухвалили рішення внести законопроєкти № 1054, № 1054-1, № 1054-2 на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за результатами розгляду у першому читанні проєкт Закону «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (№ 1054-1) прийняти за основу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається першому заступнику міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Кухті Павлу Андрійовичу. Будь ласка.

КУХТА П.А., перший заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Шановний Голово, шановні депутати! Об'єкти захищені від приватизації, об'єкти реально критичної інфраструктури, які, справді, потрібно захистити, зберегти в державній власності. Повний перелік, причому там сорок пунктів, дуже деталізований, виписаний у частині другій статті 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна». Це повністю захищає всі об'єкти критичної інфраструктури, які насправді необхідні нам, від приватизації. Той перелік, який обнулюється, це просто список підприємств, заборонених до приватизації, який колись ще складався на основі переліку саме цих об'єктів. Тобто ми жодним чином не ризикуємо приватизувати щось критичне: ядерний реактор, злітно-посадкову полосу, акваторія порту не піде на приватизацію. Тут немає жодної проблеми.

Просимо дуже вас підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два - за, два - проти.

Клименко Юлія Леонідівна, фракція «Голос».

Ярослав Іванович Железняк.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, нарешті цей день настав, коли ми можемо позбавити нашу державу того тягаря, заради якого дуже багато політиків насправді йшли до влади, щоб розпоряджатися державними підприємствами, ставити своїх людей, а потім з цієї трибуни або з екранів розповідати про те, що державу не можемо продавати, це дуже важливо, саме цей колгосп є стратегічним підприємством і таке інше.

Я хочу ще раз підтвердити те, що було сказано попереднім промовцем. У нас уже прийнятий окремий закон, і він діє. Деякі з вас навіть були співавторами цього закону, який визначає ті стратегічні підприємства, що не можуть бути продані.

Найголовніше – яка процедура продажу.

Зараз цей перелік, який ми ліквідуємо, є рудиментом, є тим обмеженням, через яке наша економіка не може далі просуватися. Дуже прошу вас не слухати популістичних промов, а вивчати законопроекти, вивчати закон, повірити уряду, який багато хто з вас обрали, повірити в цю ініціативу і нарешті звільнити нашу економіку від цього тягаря. У державі повинні залишитися лише стратегічні підприємства, а всі інші повинні бути продані за прозорими процедурами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Ви знаєте, говорити про приватизацію лозунгами і політично — це завжди вдається дуже гарно і модно.

Є два підходи: економіка і доцільність та питання права і закону. Ми на засіданні комітету, дійсно, професійно обговорювали цю тематику. Голосування було, майже половина визначилася про те, що не потрібно поспішати, а провести зміни за певними правилами. Тому якщо змішати політику й економіку — отримаємо рецепт, що в каламутній воді ніколи не водиться благородна риба і рибаки не ті.

Коли ми говоримо про альтернативний проект № 1054-1 і проект № 1054, — це той самий законопроект, там ті самі автори.

Друге важливе питання. На засіданні комітету ми обговорювали два підходи. Якщо ми хочемо прийняти цей законопроект, його можна підтримати лише в першому читанні, тому що пунктом 36 статті 85 Конституції, частиною п'ятою статті 4 Закону «Про приватизацію державного і комунального майна» передбачається, що Верховна Рада України затверджує перелік за поданням Кабінету Міністрів України.

Давайте змінимо правила, ми не можемо нині 226 голосами підтримувати зміну до Конституції.

Я розумію, що 1999 рік — це було давно. Але ніхто не говорить, що в 2018 році ми визначили право військовоспрямованих підприємств, які не можна приватизовувати. Їх 138, 40 визначили. А давайте подивимося, що робиться з 3 тисячами 444? Мала приватизація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

КУБІВ С.І. Мала приватизація, яка була організована тоді, коли я був міністром, показала 300 відсотків ефективності на даному напрямі. Давайте проведемо і велику приватизацію, яка повинна бути визначена правилами і законодавчо врегульованою.

Шановні колеги, коли ми говоримо про бюджет, про економіку, про робочі місця, — повинна бути економічна доцільність і закон. Тоді буде порядок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степане Івановичу, вибачте, 10 секунд.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, враховуючи, що комітет не підтримав пропозицію першого читання, а в цілому, ми утримаємося від підтримки цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович, фракція «Опозиційна платформа — За життя».

Продовжимо нашу роботу до завершення цього питання.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя». Фракція політичної партії «Опозиційна платформа— За життя». Шановна президіє, шановні колеги, шановні громадяни України!

Перше. Я маю честь сказати про те, що фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя» пропонує в жодному разі не підтримувати зазначеного законопроекту «Про визнання таким, що

втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації».

Ми вважаємо, що якщо приймати цей законопроект, то слідом за ним ми маємо прийняти інший перелік. Може, змінилися умови, може, цей перелік не відповідає сучасним умовам, але ми маємо затвердити новий перелік, у жодному разі не скасовуючи попередній. Інакше ми даємо старт абсолютно неконтрольованій бандитській приватизації.

Коли з цієї трибуни я чую від своїх колег, що це, виявляється, велике досягнення, що ми скасовуємо цей перелік... Ну, вибачте мені, колеги, але це супернахабство, тому що в цій ситуації, коли в нас залишається буквально декілька сотень важливих підприємств і земля, якій ви також плануєте через декілька тижнів дати старт продажу, то це абсолютно не відповідає інтересам народу України.

Я наполягаю для стенограми про те, що ні в якому разі цей законопроект не можна голосувати в цілому, тому що однозначно, до нього, я впевнений, будуть поправки в депутатського корпусу. Шановні колеги, це дуже й дуже шкідливий законопроект, який несе в собі багато ризиків для Української держави. Прошу, колеги з більшості, в жодному разі не голосуйте за нього.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський Максим Аркадійович, фракція «Слуга народу».

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановна президіє! Цей перелік, який ми бажаємо скасувати зараз, захищає інтереси держави, інтереси громадян. Ми не можемо разом визначити, що має стратегічний інтерес, а що не має стратегічного інтересу без аудиту, який визначить, як кожне підприємство перебуває на балансі держави: чи воно прибуткове, чи збиткове. Це хибний шлях отак разом усе скасовувати, а потім вирішувати, що потрібно, що ні. Назад ми вже ніяк цього не повернемо. Ми повинні визначитися з принципом: по-перше, ми пропонуємо якусь альтернативу, а потім вже скасовуємо те, що є. І так в усіх питаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко, 1 хвилина з мотивів. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Я хочу сказати про те, що депутатська група «За майбутне» вважає за передчасне повне скасування переліку об'єктів права державної власності, які підлягають приватизації. А давайте, друзі, ми негайно приватизуємо спорткомплекс «Олімпійський» у Києві, який вся країна реконструювала до Євро-2012, в якому проходять найважливіші культурні спортивні заходи країни. Давайте ми київський Палац спорту, який також нещодавно реконструйований і має величезне значення, приватизуємо; спортивний комплекс «Метеор» в Дніпрі; плавальний басейн Центрального спортивного клубу армії, виробників-зброярів, «Енергоатом» і таке інше.

Давайте створювати робочу групу Кабінету Міністрів України, комітетів Верховної Ради України. Ми підтримаємо альтернативний законопроект № 1054-2 наших колег з фракції «Батьківщина».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболєв, фракція «Батьківщина», з мотивів, 1 хвилина.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» займає достатньо чітку позицію з цього питання. У чому різниця? Варіант, що пропонується, — давайте продамо все, а потім закриємо на це очі, і всю відповідальність покладемо на Кабінет Міністрів України.

Варіант, який пропонується як альтернативний від фракції «Батьківщина»: спочатку визначити перелік. Приберіть з цього переліку ті підприємства, які, справді, можуть бути приватизовані, а лише після цього затверджуйте остаточний варіант.

Наша позиція така. За всю історію України була приватизація одного великого підприємства — це майже 5 мільярдів доларів. Іншої приватизації в нас не було — була роздача власності. Це було за Прем'єра Тимошенко, яка домоглася умов, які навіть зараз можуть бути оскаржені в суді, через 15 років після приватизації, бо там є жорсткі

умови. Тому не грайтеся з цим. Затвердіть спочатку чіткий перелік, а далі можете виключати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість договорити, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Тому наша позиція: треба підтримати законопроект № 1054-2. А в законопроекті № 1054 є лише одна норма — заборона приватизації об'єктів, які розташовані на окупованій території. Крапка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення завершено. Переходимо до голосування. Усі готові? Ставлю на голосування пропозицію про прийняття, я ще раз наголошую, в першому читанні за основу (бо було дуже багато розмов про те, що треба в першому читанні) проекту Закону «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (№ 1054-1). Шановні колеги, прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 253.

Рішення прийнято.

Проголосували за -253, проти -32, утрималися -46.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроєкту № 1054-1. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 232.

Рішення прийнято.

Проголосували за -232, проти -15, утрималися -76.

Оголошується перерва на 30 хвилин, до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу займати свої місця. Ми зараз починаємо роботу.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, ще раз. Я попросив усіх займати свої робочі місця. Ми завершили о 12 години 9 хвилин, саме 30 хвилин — законне право народного депутата вирішити свої питання.

Буду дуже вдячним, якщо ви такою принциповою будете щодо усіх питань.

Шановні колеги, я прошу займати свої місця. Поки ви займаєте, я почну з оголошень, які надійшли до президії.

Насамперед хочу зачитати заяву, яка направлена до Верховної Ради України від народного депутата України Яценка Анатолія Володимировича. «Відповідно до статті 13 Закону України «Про статус народного депутата України» та статей 59, 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про своє входження до депутатської групи «За майбутнє» у Верховній Раді України дев'ятого скликання. Є позапартійний». Є особистий підпис та погодження з керівником групи. Це інформація до відома.

Поки ми збираємося, я хотів би зачитати деякі заяви від наших колег, у яких також не спрацьовували кнопки для голосування.

Від народного депутата Стернійчука: «Прошу зарахувати мій голос «за» щодо проекту закону № 1054-1».

Від народного депутата Тарасова: «Прошу врахувати мій голос «за» щодо проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень всього складу Центральної виборчої комісії» (№ 2127)».

Від народного депутата України Семінського: «Повідомляю, що 13 вересня 2019 року під час голосування проекту закону № 1010 на ранковому засіданні моя картка не спрацювала. Свідок — мій сусід Кальченко Сергій Віталійович. Прошу зарахувати мій голос «за».

Від народного депутата Тищенка: «Прошу зарахувати мій голос «за» щодо проекту закону N_2 1036-1».

Інформація завершена.

Шановні колеги, ми готові переходити до розгляду питань далі?.. Я зачитав усі заяви. Передивіться, я всі зачитав.

Шановні колеги, ми переходимо до питань порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055 і № 1055-1). Насамперед це питання потребує голосування про включення до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради України. Для цього потрібно 226 голосів.

Тому я прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування про включення до порядку денного пленарного засідання проекту Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055 і № 1055-1). Прошу підтримати, будь ласка.

((3a)) - 214.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включено до порядку денного.

Я дуже прошу всіх лідерів фракцій ще раз закликати... (Шум у залі). Шановні колеги, я бачу, що тут лише присутні фракція «Слуга народу», фракція «Європейська солідарність» не в повному складі, і фракція «Батьківщина» не в повному складі.

Шановні колеги, ϵ пропозиція повернутися до цього голосування. Шановні колеги, секунду. Доводжу до тих, хто зна ϵ Регламент: ми можемо знову ставити на голосування до моменту включення.

Шановні колеги, я прошу зайняти місця (Шум у залі).

Я ставлю питання про включення до порядку денного пленарного засідання проекту Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055 і № 1055-1). Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 228.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, усіх, хто ще не встиг, я також попрошу зайняти свої місця. Потребує голосування *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні проекту Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055 і № 1055-1) також 226 голосами. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 238.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, тепер я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Для прийняття рішення необхідно 150 голосів.

Ставиться на розгляд за скороченою процедурою проект Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055 та № 1055-1). Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 243.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, я запрошую до доповіді народного депутата України Мовчана Олексія Васильовича. Будь ласка, Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановна президіє, шановні колеги народні депутати, українці! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про оренду державного та комунального майна». Цей законопроект насамперед про розвиток економіки, що допоможе Україні й громадам стати багатшими. Цей законопроект про розвиток малого і середнього підприємництва в містах і про економічний розвиток невеликих органів місцевого самоврядування та областей.

Сьогодні законодавство про оренду є недосконалим. Закон був прийнятий 1992 року, і все, що відбувається, не відповідає запитам сьогоденної економіки. Усе публікується в газетах, на офіційних вебсайтах органів місцевого самоврядування, усе децентралізовано. Відповідно низька конкуренція і недонадходження до бюджету.

У законопроекті № 1055 пропонується єдина модель проведення електронних аукціонів для оренди державного та комунального майна в системі «*ProZorro*. Продажі». Система «*ProZorro*. Продажі» вже показала свій результат на продажі державного та комунального майна в малій приватизації, під час продажу активів фонду гарантування вкладів, і вже заробила для держави понад 20 мільярдів гривень. Система функціонує за принципами, коли всі бачать усе, і тепер громадськість може контролювати всі аукціони, які відбуваються на державному та комунальному рівнях.

Більше того, у нас ϵ велика проблема оренди за 1 гривню, і цей законопроект розв'язу ϵ цю проблему, виводячи поступово з тіні такі активи і створюючи для бізнесу умови конкурентної боротьби за це майно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, завершити.

МОВЧАН О.В. Завдяки ньому Україна зможе стати багатшою і економіка буде зростати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я надаю слово для доповіді народному депутату України Мотовиловцю Андрію Вікторовичу. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я вас вітаю! Хочу навести приклад, що ми змінюємо і що буде.

Це друкований вісник приватизації. Ви навіть не зможете його купити, він лише за підпискою. Тут є оренда, дуже швидко можна знайти будь-який об'єкт у будь-якому місці. На жаль, ні, це дуже складно, майже неможливо. Так ми здавали в оренду з 1992 року.

Ми пропонуємо все зробити прозоро. Ви можете побачити будьякий об'єкт, умови, міста, державні підприємства. Уряд приймає рішення, як ми здаємо.

Пропоную звернути особливу увагу на сьогоднішній день. Ми надаємо власникам майна повне право розпоряджатися ним. У нас є закон про приватизацію, у нас буде (вважаю, що ви його сьогодні підтримаєте) новий закон про оренду. Сьогодні ми також розглядатимемо законопроект «Про концесію». Це для того, щоб управлінець зміг прийняти управлінське рішення. Якщо у вас гарний об'єкт, який не потребує величезних коштів для ремонту, для реконструкції, ви можете здати його в оренду. Якщо потребує великих вкладень, ми можемо здати його в концесію. Якщо об'єкт не потрібен громаді або державним підприємствам, будь ласка, є приватизація, ви можете це продати. Про що ми кажемо? Зараз здано 13 тисяч об'єктів, а можемо здати 80. Найбільший власник нерухомості — це держава. Давайте зробимо її прозорою, ефективною та багатою. Ви можете отримувати до бюджетів ваших міст і сіл додаткові кошти.

Я прошу вас змінити це і проголосувати за прозору оренду майна. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Вікторовичу.

Слово надається заступнику голови Комітету з питань економічного розвитку Підласій Роксолані Андріївні.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги! Україна сьогодні займає 83 місце у світі за розвитком конкуренції. Наші ринки спотворені та скалічені органами державної влади, які надають пільги державним і приватним підприємствам. Ринок оренди державного та комунального майна — яскравий цьому приклад. В 11 областях України органи місцевого самоврядування здають понад 40 відсотків площ за ціною 1 гривня за 1 квадратний метр. У Чернівецькій області 74 відсотки площ держава здає за 1 гривню. Я не знаю, чи це благодійність, чи це корупція. Але я, справді, знаю, що підприємець, який орендує площі за 1 тисячу гривень за 1 квадратний метр, не може конкурувати з тим, хто орендує за 1 гривню. Ми ніколи не досягнемо економічного зростання в 7 відсотків, якщо заробляти буде не той, хто краще виробляє, а той, хто має доступ до тіла чиновника. Лише прозорі аукціони здатні забезпечити справжню конкуренцію та реальні надходження до місцевих бюджетів.

Два дні тому ми сперечалися, чим саме замінити пайовий внесок в інфраструктуру. Ми даємо місцевим громадам реальний інструмент — прозора оренда. Тому за результатами обговорення члени Комітету з питань економічного розвитку ухвалили рішення за результатами розгляду в першому читанні проект Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055-1) прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати! Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, хочу сказати дуже коротко, про що цей законопроект. Він нарешті дає можливість нам усім — і підприємцям, і громадянам України — зайти в єдину базу цього орендного майна, яке є в державній власності, і на конкурентних прозорих умовах отримати оренду. Це той законопроект, який дає можливості нашому бізнесу, нарешті, отримати ті площадки, ті приміщення, що дуже часто перебувають у державній власності і використовуються або не за призначенням, або за заниженою вартістю.

Тому розуміючи, що цей законопроект може бути покращений, ми повинні його сьогодні приймати за основу і доопрацьовувати до другого читання, щоб він якнайшвидше набрав чинності і дав можливість нашим підприємствам, нашій економіці отримати додаткові державні ресурси, які будуть спрямовані на розвиток українського бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кицак Богдан Вікторович, фракція «Слуга народу».

КИЦАК Б.В. Прошу передати слово Олексію Мовчану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Мовчан, фракція «Слуга народу».

МОВЧАН О.В. Дякую. Крім того, треба додати, що в законопроекті враховані вимоги Асоціації міст України і органів місцевого самоврядування щодо проведення оренди через систему «*ProZorro*. Продажі». Були зауваження від *Transparency International*, інших громадських організацій, які підтримують таку модель проведення аукціонів і також подали свої зауваження, в альтернативному законопроекті це все враховано.

У законопроекті передбачені умови щодо того, що всі об'єкти оренди будуть передаватися через єдиний електронний реєстр, у який ви зможете зайти зі свого смартфону, перебуваючи в будь-якому куточку світу. Більше того, законопроект передбачає публікацію абсолютно всієї інформації щодо майбутніх і чинних договорів оренди в єдиній системі «*ProZorro*. Продажі». Тому завжди громадськість

зможе контролювати і моніторити, наскільки ефективно громада чи держава використовує або здає в оренду їх майно.

Останнє, що передбачено і ϵ новелою, так би мовити, у законопроекті, це те, що тут ми відходимо від оцінки, яка дуже часто була корупційною складовою і не виводила об'єкти комунальної та державної власності на конкурентні торги, і використовуємо поняття балансової вартості.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Фріз.

Кубів Степан Іванович. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні депутати! Вважаю, що запропонована авторами обох законопроектів ініціатива ϵ правильною і необхідною.

Систему, яку ми запровадили згідно із законом 1 серпня 2016 року, показали як передову технологію, організацію процесів, методику та економічну ефективність. Щоб ми не називали різні цифри, як працює в нас та чи інша нерухомість, нам треба провести аудит. Для органів місцевого самоврядування і державних органів влади, які здають за 1 гривню приміщення чи для обласних рад, чи для міських рад, чи для інших, це є необхідністю, і цю тему треба врегулювати. Тоді після аудиту ми побачимо, яким кроком рухатися далі, тому що все проходить в ручному управлінні.

З огляду на це фракція «Європейська солідарність» готова підтримати в першому читанні за основу законопроект № 1055-1. Ми розглядали його на засіданні профільного комітету, була досить, я сказав би, професійна дискусія, але кілька позицій я хотів би сказати, з чим і погодився голова комітету, який проводив засідання комітету, і члени комітету.

Перше. Важко ці законопроекти назвати альтернативними, вони доповнюють одну маленьку площину, але нехай, ми її врахували на засіданні комітету.

Друге. Принципово не змінилися тексти. Ми пропонуємо переліки об'єктів оренди, якими пропонується порядок укладання договорів.

Поділимо аспекти на три блоки.

Перший. Міністерство фінансів затребувало дати економічне обгрунтування, тому що формування проекту бюджету на 2020 рік, що вже буде в понеділок, вимагає дохідної та видаткової частин. Треба підійти прагматично до цієї позиції і дати відповідь між першим і другим читаннями.

Другий. Усім добре відомо, що використання площадок для торгів є платною послугою. Членами комітету було надано послуги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

КУБІВ С.І. ...який ефект економічного розрахунку щодо даного принципу.

Третій. Головним ϵ те, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило ряд зауважень щодо двох законопроектів. У цій ситуації ми повинні підійти суто сухо щодо фінансових розрахунків, економічної доцільності і якнайшвидшого прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Плачкова Тетяна Михайлівна.

Увімкніть мікрофон Колтуновича Олександра Сергійовича.

КОЛТУНОВИЧ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Безумовно, у таких питаннях важливі публічність, відкритість і прозорість. Але я хотів продовжити думку попереднього промовця і апелювати до того, що було сказано тими людьми, які представляли законопроект.

Перше і найголовніше — щодо економічного ефекту, економічного зростання. Ми наполягали на тому, щоб подали конкретні економічні показники, які будуть демонструвати вплив на доходи державного бюджету, місцевих бюджетів і таке інше. Уже пролунала інформація про застереження з боку Міністерства фінансів щодо можливого невиконання дохідної частини бюджету, зокрема у наступному році.

Хотілося б також звернути увагу, що якщо ми говоримо про 2018 рік, то від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном до державного та місцевих бюджетів надійшло 2,4 мільярда гривень. Тоді як, для прикладу, 39 мільярдів гривень отримали в якості нарахування до бюджету.

Ще важливий один момент, що стосується лісгоспів, оскільки вони ϵ багато в чому визначальними, особливо в сільській місцевості. Варто їх внести до переліку підприємств, які не можуть бути об'єктами оренди.

На сьогодні, особливо в поліських регіонах, це ϵ надзвичайно актуальним питанням, і було б важливо це врахувати до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Іванович Ніколаєнко, фракція «Батьківщина». Після цього голосуємо.

НІКОЛАЄНКО А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, хотів би звернути увагу на кілька моментів цього законопроекту.

Перше. Зараз у виступах багато лунало про майно як нерухомість. Але нагадую, що ϵ поняття про цілісний майновий комплекс, який забезпечу ϵ часто комунальні господарства теплом, водою і послугами. І тут питання ціни, оренди не ϵ першочерговими, на першому місті стоїть якість послуги. Якщо хтось заплатить нібито багато, візьме в оренду, а потім перестане забезпечувати теплом, водою, то будуть проблеми, і це зачепить інтереси громадян. Тому це ма ϵ бути врегульовано, і місто ма ϵ саме вирішувати, як робити цю процедуру і бачити компетенцію.

Інша складова — це питання освіти і науки. Я радий, що на засіданні комітету це питання було розглянуто. Тому наголошую на тому, що воно має бути враховано, оскільки багато громадян, які сьогодні отримують освітні послуги в уже поліпшених закладах, якщо вони знову підуть на оренду, то можуть позбавитися приміщень, тому що там зміниться власник, а це тисячі дітей і громадян...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Група «За майбутнє» підтримує конструктивні пропозиції, зокрема спрощення процедури оренди. Але разом з тим ми звертаємо увагу на ризики, які існують у даних законодавчих ініціативах.

Перше. Це те, що ϵ експертний висновок Міністерства фінансів України, у якому чітко вказано про те, що реалізація даного законопроекту може призвести до втрат доходів державного і місцевих бюджетів у вигляді плати за оренду державного та комунального майна. Я прошу звернути увагу на експертні висновки.

Друге. Ми звертаємо увагу на ситуацію, що може бути щодо реалізації цього законопроєкту для релігійних організацій, які поруч із культовою діяльністю реалізують і освітню, а також для благодійних та громадських організацій. Прошу авторів законопроєкту врахувати. Ми підтримуємо цей законопроєкт за основу, але подаватимемо свої поправки до другого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна, фракція «Голос», з мотивів, 1 хвилина.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Колеги, я хочу додати. Ми, безумовно, підтримуємо цей прогресивний законопроект, тому що, ви знаєте, оренда державного майна просто неможлива для бізнесменів малих (середніх) підприємств. Це дуже складна і забюрократизована процедура.

До того ж ми хочемо звернути увагу, що цей законопроект не гармонізований із законопроектом, який ми розглядатимемо далі — «Про концесію», тому що один находить на іншого і це створює правові колізії. Давайте це виключимо під час доопрацювання до другого читання. Це перше.

Друге. У нас ϵ зауваження щодо того, що орендарями можуть бути офшорні компанії, а також компанії з країн, які, скажемо так, не підтримують прозорі процедури, а підтримують процедури відмивання коштів. Тому давайте звернемо на це увагу.

Третє. Перехідний період для старих договорів оренди 12 місяців трохи замалий. Як на мене, нам треба для попередніх орендарів чітко виписати процедуру, інакше на ринку буде колапс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про оренду державного та комунального майна» (№ 1055-1). Готові голосувати? Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Проголосували за -296, проти -0, утрималися -13.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроекту № 1055-1. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 272.

Рішення прийнято.

Проголосували за -272, проти -0, утрималися -30. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Для оголошення надається слово пану Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, я перепрошую. Ми сьогодні зранку розглядали питання календарного плану і залишили його таким, як є. Ми зрозуміли велику необхідність роботи в комітетах. Тому є пропозиція вирішити це зараз процедурно. Ми пропонуємо 17 вересня, це наступний вівторок, у який у нас заплановано проведення пленарного засідання, усе-таки визначити як роботу в комітетах, щоб ми доопрацювали ці питання і з середи почали голосування в другому читанні.

Якщо заперечень немає, я пропоную проголосувати. Для цього треба 226 голосів. Дати також доручення працівникам Апарату, щоб вони скорегували цей план. Питання стоїть лише щодо одного дня, тобто 17 вересня працювати в комітетах для якіснішої роботи над законопроектами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто раніше відповідно до календарного плані 17 вересня ми повинні були працювати в залі, а зараз пропонується цей день зробити комітетським днем. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 299.

Рішення прийнято.

Проголосували за -299, проти -2, утрималися -6.

Майже конституційна більшість. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» (№ 1060).

Нам необхідно включити його до порядку денного пленарного засідання. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 287.

Рішення прийнято.

Проголосували за -287, проти -0, утрималися -13.

Нам потрібно застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 273.

Рішення прийнято.

Проголосували за -273, проти -1, утрималися -28.

Шановні колеги, пропоную розглянути зазначений вище законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято.

Проголосували за -269, проти -1, утрималися -34.

Шановні колеги, слово для доповіді надається народному депутату України Підласій Роксолані Андріївні.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, законопроект № 1060 має на меті кілька ключових завдань.

Перше — це чистка всіх галузевих законів, які не відповідають Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Я вже багато разів казала з цієї трибуни, що наявні різночитання та колізії є інструментом тиску на бізнес, тому що деякі органи продовжують видавати ліцензії, після чого це оскаржується в суді. Яскравий приклад цього — телекомунікації. До того, як ми не внесли зміни до галузевого закону, НКРЗІ продовжувала видавати ліцензії, хоча ліцензування у цій сфері необов'язкове з 1 січня 2018 року.

Друге завдання законопроекту № 1060 — це усунення законодавчих колізій та вдосконалення самого закону. Тому що практика застосування Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» показала ряд недоліків, зокрема, органи ліцензування, як виявилося, не виконують рішення апеляційної ради. Ми вводимо норму щодо відповідальності за невиконання рішень органу досудового оскарження, бо права бізнесу мають бути захищені, закріплюємо принцип, що нові види ліцензування запроваджуються виключно законом та внесенням змін до статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Нарешті, ми спрощуємо процедуру ліцензування як таку, запроваджуємо механізм тимчасового призупинення ліцензії за порушення. Тому що зараз за порушення ліцензію забирають і навіть після усунення порушення, і підприємець змушений чекати рік, щоб звернутися за поновленням ліцензії. Крім того, підстави для анулювання ліцензії стануть значно жорсткішими.

Законопроект № 1060 захищає бізнес від свавілля чиновників, тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолано Андріївно.

Слово для співдоповіді надається члену Комітету з питань економічного розвитку Кицаку Богдану Вікторовичу.

КИЦАК Б.В. Шановна президіє! Шановні колеги! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 11 вересня 2019 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» (№ 1060).

Метою даного законопроекту ϵ вдосконалення існуючого законодавчого поля, спрямованого на впорядкування суспільних відносин

у сфері ліцензування видів господарської діяльності, усунення внутрішніх колізій, вдосконалення порядку ліцензування, сприяння створення для суб'єктів господарювання сприятливих умов, впровадження господарської діяльності, посилення їх довіри до органів державної влади, що надзвичайно є важливим.

Знову-таки надійшло кілька рекомендацій і відгуків від інших комітетів. Комітет з питань антикорупційної політики у своєму висновку зазначає, що у проекті акта не виявлено жодних корупційних факторів.

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів також розглянув зазначений законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом надіслав власний висновок, у якому зазначив, що законопроект не відповідає Угоді про асоціацію та потребує доопрацювання в частині регулювання космічної діяльності. Проте зазначу, що даний підпункт буде врегульовано в подальших законопроектах, які будуть сьогодні розглядатися.

За результатами обговорення народні депутати України — члени комітету ухвалили рішення внести проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» (№ 1060) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записати на виступи від фракцій і груп: два — за, два — проти.

Любота Дмитро Валерійович, фракція «Слуга народу».

ЛЮБОТА Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю. Прошу передати слово Дмитру Наталусі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Андрійович Наталуха. Увімкніть мікрофон з місця, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дуже дякую. Дивіться, я час від часу повторюю про те, що головне завдання Комітету з питань економічного розвитку – це, нарешті, досягти зменшення кількості стресу в економіці, у бізнесі та в підприємництві. Цей законопроект саме про це. Він виправляє дуже велику купу неточностей, неузгодженостей, з якими підприємці щодня стикаються у процесі ліцензування власної діяльності, там дуже багато фундаментальних суперечностей, які скасовуються цим документом. Цей проект забезпечує створення умов для маломобільних груп населення. Найважливіше – удосконалює процедуру оскарження дій органів ліцензування до Експертно-апеляційної ради. Тому головна цінність цього закону, проект якого сьогодні внесений до вашої уваги, – це зменшення рівня стресу підприємців у процесі провадження вашої діяльності, для того, щоб кожний, хто займається бізнесом і хоче спокійно заробляти легальні гроші в Україні, не мав постійно думати про те, що зараз йому доведеться зіткнутися з державними органами і процес затягнеться на безліч-безліч часу.

Ми хочемо зробити цей процес і ведення бізнесу в Україні максимально комфортними. Саме тому пропонуємо і просимо вас підтримати цей законопроект як такий, що зменшує ступінь стресу в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Хочу продовжити думку голови комітету. У нас, дійсно, була позитивна дискусія, досить аргументовані переконання і прийнято адекватне рішення.

Взагалі коли буде продовжено не тільки 16 кварталів макростабілізації, а на перспективу — це зростання довіри і до держави, і до макростабілізації всередині, і до бізнесу, і це те, до чого ми прагнемо.

Цей законопроект має дві позиції.

Перша – це вдосконалення внутрішніх процедур країни.

Друга позиція — це покращення ведення легкості бізнесу, що необхідно зробити. Тому що позиція 71, а чотири роки тому позиція 152 говорять про ту досить велику роботу, яка була зроблена на перспективу.

Разом з тим ми повинні розуміти три аспекти.

Перший аспект — зміна внутрішнього законодавства. Ми вносимо зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення і до законів «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», «Про державну реєстрацію юридичних, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань». Це ті закони і кодекс, які міняють відповідну позицію.

Що звідси випливає? Перше. Ми повинні акуратно подивитися особливо на те, що впливає на здоров'я людей. І тут не можна впливати або змінювати просто так, як бажається деколи модно приймати ті чи інші вислови в залі чи за межами залу.

Другий важливий аспект. Фізичні особи — підприємці не повинні змінювати в гірший бік отримання тих чи інших документальних підтверджень і таке інше.

Третє. Коли ми говоримо про наркотичні засоби, тут треба підходити дуже і дуже обережно.

Ми пропонуємо від нашої політичної сили підтримати в першому читанні, між першим і другим читаннями звернути увагу на застереження особливо Головного науково-експертного управління семи пунктів і на те, що було дискусійним на засіданні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лабунська Анжела Вікторівна, фракція «Батьківщина».

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Андрію Ніколаєнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко Андрій Іванович. Будь ласка.

НІКОЛАЄНКО А.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Законопроект, однозначно, має хорошу перспективу і врегульовує багато потрібних речей, але в ньому є ряд позицій, які викликають застереження. Хочу звернути на них увагу.

Перше. Змінами до статті 156 Кодексу України про адміністративні правопорушення скасовується необхідність ліцензування продажу алкогольних напоїв і також виключається ця стаття з експортно-імпортних операцій щодо алкогольних напоїв. Це перше.

Другий ризик. Виключається положення про ліцензування космічної діяльності. Ми будемо сьогодні розглядати це питання, але в цьому законопроекті також це передбачено.

Третє. Виключення із Закону України «Про рекламу» товарів, які мають бути сертифіковані. Тобто ми можемо дозволити рекламувати речі, які не є сертифікованими, особливо враховуючи те, що вони можуть нести загрозу життю або здоров'ю громадян.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України слушно зауважує щодо неприпустимості змін до Закону України «Про захист суспільної моралі» щодо виключення положень про ліцензування діяльності обігу продукції сексуального та еротичного характеру, про наркотичні засоби, про психотропні речовини і прекурсори. Про це вже казали, тобто ϵ речі, які мають бути, дійсно, внормовані. Це потрібно було зробити взагалі перед першим читанням, і ми маємо зробити все, щоб це не потрапило в остаточну версію законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі бажаючи виступили?

Ще 30 секунд. Підласа Роксолана Андріївна. Увімкніть мікрофон з місця.

ПІДЛАСА Р.А. Колеги, хочу звернути вашу увагу, що законопроектом № 1060 ми не скасовуємо жодної ліцензії. Цих ліцензій не існує. Вони не працюють. Їх не видають ані на ветеринарні ліки, ані на послуги щодо розповсюдження сексуальної продукції і все решта. Цих ліцензій немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Так.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» (№ 1060).

Прошу зайняти свої місця та підготуватися до голосування. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 282.

Рішення прийнято.

Проголосували за -282, проти -1, утрималися -16.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання законопроєкту № 1060. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 257.

Рішення прийнято.

Проголосували за -257, проти -0, утрималися -36.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, є пропозиція від кількох фракцій продовжити нашу роботу орієнтовно до 14 години 30 хвилин, і ми зможемо вичерпати повністю порядок денний на сьогодні (Бурхливі оплески).

Нам за це треба проголосувати. Пропоную продовжити ранкове засідання до того, як ми вичерпаємо...

Сергій Кальченко, фракція «Слуга народу», голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановні члени регламентного комітету, у нас на 14 годину 15 хвилин було призначено засідання. Якщо зараз буде прийнято рішення про продовження ранкового засідання, тоді

відразу після пленарного засідання прошу зібратися на засідання комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (Шум у залі).

Голосуємо. Шановні колеги, пропоную продовжити ранкове засідання Верховної Ради України до того часу, як ми вичерпаємо розгляд питань порядку денного. Працюємо без перерви. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Конституційна більшість. Проголосували за -304, проти -1, утрималися -5.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності» (№ 1071). Потрібно проголосувати про включення до порядку денного засідання. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 267.

Рішення прийнято.

Проголосували за -267, проти -0, утрималися -33.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Проголосували за -265, проти -0, утрималися -34.

Пропонується розглянути зазначене питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

Проголосували за -260, проти -0, утрималися -37.

Слово для доповіді надається народному депутату України Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Шановна президіє! Шановні колеги! Коли ми кажемо слово «космос», середньостатистичний киянин насамперед згадує, на жаль, не Сергія Корольова або Леоніда Каденюка, супутник «Січ-1» чи ракети «Циклон-3» та «Зеніт-3SL», а напевно лише якогось колишнього мера столиці.

Разом з тим, космічна галузь настільки ж природна для нашої держави, наскільки природно ми на сьогодні ототожнюємо ракети з іменем Ілона Маска.

Втім незважаючи на це в Україні міститься повний цикл космічного виробництва. Але нас навряд чи можна назвати європейською космічною столицею. А наші українські ілони маски працюють переважно непоміченими.

Але чому так? Тому що український космос завжди був представлений державою. Спочатку це був СРСР, потім це були державні підприємства незалежної України. Це історично справедлива модель, але вона неефективна, і через неї Україна пішла з космосу.

Мета цього законопроекту — повернутися до космосу назавжди. У який спосіб ми збираємося це робити? Законодавство містить кілька фундаментальних суперечностей. З одного боку, стаття 4 Закону України «Про космічну діяльність» передбачає підтримку комерціалізації космічної діяльності та залучення інвестицій у галузь, з іншого — стаття 4 Закону України «Про підприємництво» обмежує таку комерціалізацію, адже передбачає, що випробування, виробництво та експлуатація ракетоносіїв, у тому числі космічні запуски, можуть здійснюватися лише державними підприємствами.

Усунення цієї суперечності та скасування обмеження для ринку і приватних компаній дадуть змогу залучити в українську космічну галузь інвестиції, створити нові робочі місця й нові рівні правила, які незабаром дадуть можливість Україні конкурувати за звання європейської столиці космосу.

Так, це, напевно, мрія. Але і сфера космосу завжди була з царини мрій людства. Проте хочу нагадати присутнім у цій залі, що донедавна ми так само могли мріяти про те, що сталося цього року, але сьогодні — це реальність. Давайте зробимо і український космос...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити.

НАТАЛУХА Д.А. Шановні, космос або буде українським, або його не існує. Прошу підтримати (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань економічного розвитку Кисилевському Дмитру Давидовичу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я мажоритарник з Дніпра, і космос для будь-якої людини з Дніпра це не просто слово, це фактично життя і гордість. Але, на жаль, ця гордість може залишити нас, якщо ми не будемо займатися космосом, бо космічна сфера сама собою не виживе.

Я озвучу висновок комітету з приводу цього законопроекту.

Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 11 вересня 2019 року розглянув доопрацьований проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності» (№ 1071), поданий народним депутатом Наталухою та іншими.

Для чого цей законопроект? Для того, щоб дати трохи повітря приватним компаніям космічної сфери. Вони, незважаючи на все, усетаки в Україні є. Сьогодні ми робимо перший крок для створення приватної космічної галузі в Україні. Діяльність космічних компаній навіть після прийняття цього законопроекту буде все ще дуже зарегульованою і потребуватиме значної кількості погоджень, у тому числі і для того, щоб забезпечити виконання тих міжнародних зобов'язань, які є перед Україною.

У комітеті ми продовжимо роботу над цією галуззю, яка все ще в Україні жива. Але чи залишатиметься вона жива й надалі в Україні, залежить від того, як ми прийматимемо рішення щодо космічної діяльності.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку зазначає, що цей проект доцільно направити на доопрацювання.

Комітет з питань антикорупційної політики у висновку від 11 вересня 2019 року зазначає, що в проекті не виявлено корупціогенних факторів і він відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

За результатами обговорення народні депутати України — члени комітету ухвалили рішення направити проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності» (№ 1071), доопрацьований, на розгляд Верховної Ради України та прийняти його в першому читанні за основу.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Давидовичу.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два - за, два - проти.

Грищенко Тетяна Миколаївна, фракція «Слуга народу».

ГРИЩЕНКО Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»).Прошу передати слово Роману Грищуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Грищук, фракція «Слуга народу».

ГРИЩУК Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, всіх вітаю! Друзі, закликаю вас підтримати законопроект № 1071. Важливо розуміти, що космос для України — це величезний економічний потенціал. Вдумайтеся, до 2024 року космічний ринок збільшиться до 516 мільярдів доларів. Щоб ми розуміли, космос — це не лише державні дотації, які в нас є, це ще стартапи і приватні інвестиції. Нам потрібно почати реформу космосу. Ця реформа починається із законопроекту № 1071, який має усунути ці перепони для інвестицій у космічну галузь.

Щоб ми розуміли, космос — це не лише запуск надважких ракет з космодрому, як ми собі це уявляємо. Зараз активно розвивається ринок комерційних запусків, для яких потрібні ракети легкого класу.

Космос — це також супутники, це обробка даних, це додатки для аналізу даних, це сервіси для агропромисловості, для видобувної промисловості, для екологів, для операторів зв'язку. Зараз у нас діють старі радянські норми, які забороняють приватним компаніям займатися космічною діяльністю. Думаю, що ми разом це все усунемо. Тому закликаю всіх підтримати законопроект № 1071.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Це дуже важливе питання для України в цілому та у світовому вимірі. Говорячи про космос, хочу привітати голову Державного космічного агентства України пана Павла Дегтяренка та заступника міністра економіки і сказати, що космічна галузь має свою історію, свої перемоги. Але ми маємо провести аудит, тому що проект, який був розроблений, — Бразилія, Україна і Російська Федерація — це непроаудитовано майже 1 мільярд доларів. Отже, треба провести аудит. Це перше.

Друге. У цьому залі можна говорити пафосно, щоб подобатися. Шановні колеги, коли ми кажемо тут про космос, давайте будемо не космонавтами, а державниками. Ідеться про мільярдні кошти. Я говорю про «Вільху», «Вільху-М» — це клон, «Зеніт» — найкраща ракета. Ми кажемо про те, як потрібно ставитися до тих людей, які працюють у Дніпрі та інших містах на 120 підприємствах, які показують систему технології, що не можна сьогодні продати за безцінь. Не можна підходити так до цього і запускати приватний капітал у кризу, коли в країні йде війна.

Третє, дуже важливе питання. Коли ми бачимо запуск ракет «Циклон», «Вільха», «Вільха-М», то кажемо про конструкторське бюро «Південне» та «Південний машинобудівний завод». Коли ми говоримо про засновника американського SpaceX Ілона Маска, то бачимо в режимі онлайн, як це все проводиться. Ми повинні з іншого боку підвищити ціну нашої технології.

Четверте. Гравці на ринку – це специфічна сфера. Так не можна до цього підходити.

Про що ми домовилися на засіданні комітету. Цей законопроект потрібно приймати, але він на сьогодні ще неготовий. Дискусію треба провести, пане Голово, на рівні комітету, зупинитися на певних окремих аспектах, і закриту дискусію — запросити спеціалістів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степане Івановичу... 10 секунд.

КУБІВ С.І. Ми говоримо сьогодні про мільярди капіталу, які повинні зберегти для наших інженерів-конструкторів, для тих перемог, які ми повинні зробити.

Дякую. Ми утримаємося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Григорович Кириленко.

КИРИЛЕНКО І.Г., тимчасово виконуючий обов'язки голови підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Мабуть, найголовнішу річ треба сказати на самому початку. Україна в сімці космічних держав, які мають повний цикл. Давайте пориємося в пам'яті і пригадаємо, а де ми хоча б входили в десятку так гонорово в інших галузях. А тому для фахівців, для наукового середовища, для спеціалістів галузі акцентовано зазначаємо, що міститься в цьому законопроекті.

Перше. Скасовується державна монополія. Це зрозуміло – конкурентне середовище.

Друге. Вилучається положення про ліцензування.

Третє. Ліквідуються дозволи суб'єктам космічної діяльності на проведення переговорів. Запроваджується добровільність сертифікації, скасовується обов'язкове страхування і таке інше.

Це все можна віднести до позитиву. Демонополізація, конкурентне середовище — це розвиток.

Друзі, пам'ятаєте, колись у старі часи була градація документів: ДСК (для службового користування), таємно, цілком таємно. Але ще був один документ — «особлива папка». До «особливої папки» входила повністю космічна галузь. Тому що це не лише вістря науковотехнічного прогресу, це ще й обороноздатність і національна безпека.

Ми цей документ приймаємо в умовах, як уже було тут сказано колегами: державна монополія скасовується в умовах наявності загроз національній безпеці, по суті, в умовах війни. Це перше.

Друге. Законопроект відкриває лазівку до приватизації космічної галузі, однак не встановлює кваліфікаційних передумов для можливих інвесторів.

Третє. Відсутня заборона на здійснення космічної діяльності суб'єктами господарювання, які самі або їх засновники мають походження з держави-агресора, розташовані на території офшорних зон, перебувають під санкціями, визнані банкрутами тощо.

Тому ми голосуємо в першому читанні і просимо головуючого розглядати законопроєкт до другого читання не за скороченою процедурою. Треба дуже фахово зі спеціалістами космічної галузі та іншими інституціями попрацювати до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович, фракція «Опозиційна платформа – за життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! На підтримку попереднього промовця хотілося б сказати, що, безумовно, у цьому законопроекті хоча й мовиться про покращення державного регулювання космічної діяльності, але варто було б головну увагу акцентувати на диверсифікації методів та інструментів державної підтримки космічної діяльності. Це перше.

Друге. Хочу нагадати попереднім промовцям, що в питанні космічної та ракетно-космічної галузі в цілому нам насамперед не треба рівнятися на Ілона Маска, а пам'ятати про нашого видатного Корольова.

Третє. Якщо у нас є, справді, бажання підтримати цю галузь, ми маємо насамперед прислухатися до тих пропозицій і застережень, які нам дали наші колеги саме з профільної галузі.

Наостанок. До 2014 року ми мали можливість і потенціал розвитку ракетно-космічної галузі. Після 2014 року через зміну вектора економічної інтеграції та інших аспектів ми втратили цей потенціал.

Я хотів би авторам законопроекту нагадати про те, що розвиток даної галузі лежить саме у питанні регіональної економічної інтеграції, тому потрібно акцентувати увагу і на цьому напрямі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі бажаючі виступили? Якщо так, то переходимо до...

Ігор Марчук, 1 хвилина. З мотивів.

МАРЧУК І.П., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 193, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, насамперед треба мати мужність, щоб нам щиро і відкрито сказати, що на сьогодні ракетно-космічна галузь нашої країни кинута напризволяще. Вона виживає, як може. Хронічне недофінансування, проблеми з менеджментом, розбрат, розтягнуті в різні кутки «Укроборонпромом» найприбутковіші підприємства. Із 26 підприємств, які перебувають під управлінням Державної космічної агенції, лише п'ять прибуткових. Друзі, у нас немає коштів. Найкраще, що ми можемо зробити на фоні всього того, — це скасувати обмеження для приватних підприємств займатися космічною діяльністю, скасувати обов'язки страхування і створити можливості для інвесторів…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Шановні народні депутати, запросіть колег до залу та займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності» (№ 1071). Шановні народні депутати, прошу зайняти місця.

Колеги, готові голосувати? Прошу підтримати та голосувати. «За» — 283.

Рішення прийнято.

Проголосували за -283, проти -1, утрималися -28.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про концесію» (№ 1046).

Пропонується включити його до порядку денного пленарного засідання. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 292.

Рішення прийнято.

Проголосували за -292, проти -0, утрималися -16.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

((3a)) - 287.

Рішення прийнято.

Проголосували за -287, проти -0, утрималися -19.

Пропонується розглянути зазначене питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Проголосували за -263, проти -1, утрималися -40.

Слово для доповіді надається народному депутату України Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Шановна президіє! Шановні колеги! До вашої уваги пропонується надзвичайно важливий проект Закону «Про концесію».

Концесія — це ефективне та прозоре адміністрування об'єктів державної власності, і все. Немає ніякої вищої математики, ніякої квантової фізики. Є біле — об'єкт державної власності, неефективний, нетраспарентний і неприбутковий, який ми передаємо концесіонеру, що інвестує в нього гроші. Цей об'єкт починає приносити прибуток, у ньому створюються додаткові робочі місця і назад його держава отримує уже в покращеному стані з певними модернізаційними устаткуваннями.

На сьогодні державні підприємства і об'єкти державної власності в Україні — це переважно пісок. Так само, як пісок проходить крізь пальці, проходить повз державний бюджет весь прибуток, усі гроші, тому що вони неефективно адмініструються і неефективно управляються.

Станом на сьогодні ϵ три способи, як ми можемо зробити це адміністрування ефективним. Це оренда. За оренду ми щойно проголосували, і дуже сподіваємося, що це значно покращить становище.

Це приватизація і концесія. Концесія важлива ще й тому, що вона на приватний сектор, тобто на інвестора, на особу, що буде інвестувати гроші в цей об'єкт, покладає інвестиційні, соціальні й екологічні зобов'язання. Тобто протягом періоду концесії всі ці зобов'язання і всю відповідальність за ці аспекти концесіонер несе особисто. Але держава через певний момент часу, після закінчення договору, отримає назад об'єкт, який уже модернізований, оптимізований і нормально працює, як правило, за нормальними європейськими практиками, за новими підходами та концепціями.

Тому це критично важливий законопроект для залучення інвестицій в Україну. Прошу підтримати, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається члену Комітету з питань економічного розвитку Кицаку Богдану Вікторовичу.

КИЦАК Б.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 11 вересня 2019 року розглянув проект Закону «Про концесію» (№ 1046), поданий народними депутатами Наталухою, Підласою та іншими.

Яку ми маємо на даний момент ситуацію? Перше. На сьогодні в нас відсутній будь-який успішний проект, хоча б один реалізований, хоча б один успішний кейс державно-приватного підприємництва. Так, і славнозвісний автобан Львів — Краковець, який на сьогодні нереалізований.

Друге. По суті, держава чи ми гальмуємо заходження світових партнерів у інфраструктурні об'єкти і не даємо змоги влити величезні кошти, щоб запрацювала економіка.

Суть запропонованого законопроекту полягає в тому, що ми чітко регламентуємо та встановлюємо принципи взаємодії держави та бізнесу. Ми узгоджуємо та гармонізуємо українське законодавство, зменшуємо бюрократичні перепони.

Важливе зауваження, що всі об'єкти залишатимуться в державній власності України. Вони ніяким чином не будуть приватизовані, передані і таке інше.

Які вигоди від прийняття даного законопроекту ми отримуємо?

Вливання величезних ресурсів в українську економіку. Ми отримуємо потужний менеджмент, ефективне адміністрування та наявність якісної інфраструктури. Першочерговими об'єктами, куди будуть вкладатися кошти і, власне, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України очікує їхнє вливання, — це будуть аеропорти, порти та автомобільні дороги.

Для розуміння. Ми не вирішуємо одним законопроектом питання залучення іноземних та внутрішніх інвесторів в українську економіку, але всі разом демонструємо, що робимо крок назустріч цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдане Вікторовичу, давайте дотримуватися Регламенту. Додайте 10 секунд.

КИЦАК Б.В. За результатами обговорення народні депутати України — члени комітету ухвалили рішення внести проект Закону України «Про концесію» (№ 1046) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, одне прохання: коли готуємося до доповіді, треба все-таки враховувати, що ϵ регламент — 2 хвилини.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Тарасенко Тарас Петрович, фракція «Слуга народу».

ТАРАСЕНКО Т.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні депутати, шановний народе України! Хочу сказати, що концесія — це дуже ефективний спосіб реалізації економічного розвитку України. Прошу всіх підтримати даний процес, щоб у нас Україна зростала, економіка розвивалася.

Проект закону передбачає чіткі умови передачі державного майна, інші умови концесії. Вважаю, що його варто підтримати. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Клименко Юлії Леонідівні, фракція «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л. Колеги, дуже дякую, що фракція «Слуга народу» внесла законопроект, який розроблявся багато років. До цього вже два чи три роки весь ринок, бізнес-асоціації і всі дотичні розробляли цей законопроект. Проект, дійсно, дуже важливий, його треба підтримувати. Фракція «Голос» його підтримує і підтримуватиме. Але є одне зауваження, яке я хотіла б сказати колегам із фракції «Слуга народу». В Україні є два концесійні проекти, які були день тому виставлені на конкурс, що триватиме 60 днів, це «Ольвія» і «Херсон». Якщо ми зараз знову змінимо умови, які розроблялися майже два роки міжнародними партнерами, якщо ми зараз знову змінимо законодавство і ці два проекти підпадуть під нове законодавство, виникне питання як міжнародних партнерів, так і тих інвесторів, які прийдуть і вкладатимуть гроші в ці проекти.

Тому наше прохання. У «Перехідних положеннях», будь ласка, виключити поточні проекти, які зараз концесійні, і дати їм можливість завершити на умовах чинного законодавства або чітко визначити тоді умови конкурсу. Тому що Україна виглядатиме в очах інвесторів дуже непривабливою, якщо ми проведемо конкурси щодо однієї процедури за одним законом, а потім приймемо інший і примусимо інвесторів фактично переглянути умови і договори. Дуже дякуємо.

Свої поправки і пропозиції ми внесемо в письмовому вигляді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболєв Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В. Законопроект «Про концесію» — це фактично продовження тих проектів, які ми сьогодні розглядали. Їх можна назвати одним словом — «управління державною власністю». Це один із способів, як держава може ефективно, управляючи державною власністю, отримувати, з одного боку — утримання об'єктів, що представляють стратегічне значення для держави, і тут не завжди треба рахувати лише прибутки, але, з іншого боку, без сумніву, — це бізнес. Тому прибутковість бізнесу, у тому числі і передаючи в концесію державні компанії, повинна бути абсолютно чітко визначена в законодавстві.

Саме тому ми застерігаємо цілий ряд ключових моментів.

Не можна передавати в концесію юридичним особам, які мають особливий режим оподаткування, зокрема, які, будучи фактично українськими, перебувають в режимі оподаткування офшорних або напівофшорних юрисдикцій. Я не знаю, що від цього виграє держава, якщо цієї чіткої норми не буде передбачено в законопроекті. Це перше.

Друге. Для нас фактично повинно бути ключовим, як відбувається управління державною власністю. Тут наводили приклади портів. Бердянський морський торговельний порт, який успішно управлявся менеджментом. Після зміни менеджменту причали здали в оренду приватній компанії, а всі боргові зобов'язання залишили державному підприємству. Так можна його довести до банкрутства і розказувати про те, що є неефективне управління.

Тому наша позиція така. Цей законопроект повинен чітко відповідати проголосованим до того законопроектам, які стосуються унеможливлення використання державної власності у спосіб, коли держава нічого не отримуватиме від концесії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко, група «За майбутнє». Потім – Іван Степанович Кубів, і голосуємо.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Батенку. З місця.

БАТЕНКО Т.І. Шановні друзі! Наша депутатська група «За майбутнє» підтримує цей законопроект. Я вважаю його позитивним та реформістським проектом, який мав би дати чіткий сигнал усім не боятися інвестувати, вкладати в об'єкти державної власності. Дай Боже, щоб цей законопроект, тільки-но стане законом, зацікавив і пришвидшив будівництво концесійних доріг, автострад в Україні, дав можливість зберегти пам'ятки архітектури, що охороняються законодавством, наші замки, що руйнуються і падають, тому що люди бояться брати їх в концесію і вкладати туди кошти. Очевидно, що він має суттєво розширити державно-приватне партнерство і, безумовно, залучати вітчизняних та іноземних інвесторів.

Які зауваження ми бачимо щодо цього питання?

Перше. Віднесення до концесіонерів лише юридичних осіб – резидентів України, чому не сприятиме залучення іноземних інвестицій в Україну.

Друге. У статті 2 проекту виключається Земельний кодекс України. Ми розуміємо, що реалізація проекту, що здійснюється на умовах концесії, неможлива без надання концесіонеру відповідної земельної ділянки, державної або комунальної власності. А регулювання відповідних відносин є предметом Земельного кодексу України.

Тому наша депутатська група «За майбутнє», очевидно, буде підтримувати цей важливий законопроект. Прохання до авторів доопрацювати його з урахуванням цих зауважень до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кубів Степан Іванович. З мотивів, 1 хвилина, і переходимо до голосування. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги! Шановний головуючий! Хочу сказати, що ми повинні між першим і другим читаннями врахувати зауваження і пропозиції попередніх промовців. Це перше.

Друге. Цей законопроект розроблявся дуже відкрито, прозоро, публічно, включаючи і міжнародних, і внутрішніх експертів, більш як 3,5 року і був внесений у попередньому скликанні за № 0879.

Ми підтримуватимемо у першому читанні цей законопроєкт, але ϵ прохання до пана головуючого не скорочувати до другого читання строку подання, бо до нього на семи сторінках ϵ висновок ГНЕУ Верховної Ради України.

Третє, також головне. За даними Світового банку, у країнах, таких як Україна, які розвиваються, концесія може становити до 70 відсотків залучення коштів у рамках державно-приватного партнерства.

Прошу підтримати в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до голосування. Прошу всіх зайняти свої місця.

Шановні народні депутати, голови фракцій, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про концесію» (№ 1046). Усі готові голосувати? Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 293.

Рішення прийнято.

Проголосували за -293, проти -0, утрималися -12.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про концесію» (№ 1046). Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Проголосували за -254, проти -2, утрималися -53.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (№ 1049). Нам необхідно проголосувати та підтримати його включення до порядку денного пленарного засідання. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Проголосували за -271, проти -0, утрималися -35.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 270.

Рішення прийнято.

Проголосували за -270, проти -1, утрималися -40.

Пропоную розглянути зазначений законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 268$.

Рішення прийнято.

Проголосували за -268, проти -1, утрималося -36.

Слово для доповіді надається народному депутату України Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Шановна президіє, шановні колеги, ще раз вітаю! Якщо максимально спростити мету і ціль цього законопроекту, то на сьогодні для бізнесу є велика проблема. Так, є багато рахунків, на які потрібно сплачувати податки. Мета цього законопроекту — переформатувати систему, коли різні податки сплачуються на різні рахунки. Відповідно відбувається переплата за різними рахунками. За одним може бути переплата, за іншим — недоплата. Потім з'являються санкції — починається хаос, те, з чого ми починали минулого разу, — стрес для підприємця.

Тому ϵ пропозиція зробити один рахунок, який відкривається в казначействі. З цього рахунку сплачуються переважно всі, окрім двох винятків, податки, які ϵ на сьогодні. А податкова вже сама адміністру ϵ те, яким чином це все відбувається.

Які переваги. По-перше, ви менше витрачатимете часу на формування платіжних доручень. Якщо платнику буде зручно, то він може формувати не декілька доручень, а навіть одне, і в ньому будуть передбачені всі необхідні платежі.

По-друге, що найважливіше. На вас як на платника не будуть впливати зміни реквізитів бюджетних рахунків, оскільки вони оновлюватимуться у вашому кабінеті автоматично. Як наслідок — зменшена кількість помилково або надмірно сплачених податків.

Законопроект простий, як двері. Він просто спрощує, вибачте за тавтологію, процес і адміністрування сплачених податків і полегшує життя підприємцям. Тому дуже прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановна президіє, шановні народні депутати, ми розглянули цей законопроект на засіданні комітету. Він

пов'язаний з наступним законопроектом №1051, який ми плануємо включити до порядку денного. Вони розділені. Оскільки ми не можемо вносити зміни до Податкового кодексу і одночасно до інших нормативних актів, тому це два законопроекти. Ідея проекту досить вдало й чітко щойно була викладена Дмитром Наталухою.

Скажу єдине. Комітет рекомендував прийняти цей законопроект лише за основу, оскільки в нас певні неузгодженості з Кабінетом Міністрів щодо функціонування цього рахунку. Ми хотіли б бачити, аби цей рахунок, справді, був єдиним рахунком, на який підприємець сплатив би кошти, і таким чином уже виконав свої зобов'язання перед бюджетом. Але Державна податкова служба на сьогодні технічно ще до цього не готова, тому нам треба доопрацювати його до другого читання.

Прошу всіх підтримати цей законопроект у першому читанні. За наступний – ще скажу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два - за, два - проти.

Рудик Кіра Олександрівна, фракція «Голос».

РУДИК К.О. Передаю слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, цей законопроект однозначно треба підтримувати лише за основу. Ідея дуже правильна. Вона була представлена вам доповідачами. Замість того, щоб наші підприємства окремо платили на різні рахунки (іноді їх буває там сотні, якщо не тисячі), то пропонується зробити єдиний рахунок, на який ви поповнюєте свій вклад (скільки ви плануєте заплатити податків), і після цього вже це автоматично розподіляється.

Але ϵ маленькі неточності. Цей законопроект не да ϵ змоги зараз у такому вигляді робити такий автоматичний розподіл. Більше того, він не розв'язу ϵ багато таких проблем, як перерахування, повернення грошей і таке інше. Саме тому на засіданні комітету був розглянутий законопроект і ухвалено рішення разом з представниками Мінфіну, ДФС прийняти його в першому читанні за основу, швидко

пройшовши його розгляд у першому читанні, але дуже ретельно доопрацювати до другого читання, щоб доповнити його тими змістами, які ми насправді хочемо бачити від єдиного рахунку.

Прошу вас підтримати цей законопроект.

Наостанок скажу, що наступний законопроект повністю відображає те саме, але лише зміни до іншого закону. Тому прохання не затягувати його розгляду, прийняти обидва за основу. Думаю, що всі члени профільного комітету долучаться до розробки, щоб ми, нарешті, отримали вже ґрунтовний діючий механізм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перебийніс Максим Вікторович, фракція «Слуга народу».

ПЕРЕБИЙНІС М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 212, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олексію Устенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Устенко. Будь ласка.

УСТЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Законопроект № 1049 є дуже хорошим. Дійсно, повторюся за своїми колегами, він спрощує життя підприємцям, але хочу ще зазначити, що він буде добровільним. Тобто цей єдиний рахунок підприємці можуть використовувати, можуть працювати так, як зараз. Отже, це все добровільне. Дійсно, кілька механізмів треба буде відпрацювати з ДФС, але прошу всіх його підтримати за основу і проголосувати. Не буду затягувати часу.

Пропоную прийняти його разом із законопроектом № 1051, тому що це два ідентичні проекти, вони доповнюють один одного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович Микола Романович.

Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНІНА Н.П. Звичайно, не хотілося псувати такого позитивного настрою щодо цього елементарного питання, але все-таки вам розкажу, що це означає.

По-перше, ще у грудні 2016 року ми внесли зміни до Податкового кодексу України, якими зобов'язали Міністерство фінансів розробити систему використання єдиного рахунку. Вони розробили. Як ви думаєте, чому ми їх не розглядали на засіданні комітету і в залі? Бо та система не спрощує роботи для суб'єктів підприємницької діяльності, а взагалі заганяє ще в один такий для депонування рахунок, як це працює, наприклад, хто знає, усе про ПДВ, усе про реалізацію пального і спирту етилового. Це такий буферний рахунок, казначейський рахунок, а не рахунок платника в казначействі.

Зрозумійте, будь ласка. Нам потрібно зробити таку систему, щоб коли платник перерахував туди гроші та подав декларацію, то податкова самостійно списала з цього рахунку кошти, і зобов'язання платника залишалося виконаним у тому, чи достатньо було грошей на цьому казначейському рахунку для покриття його зобов'язань. Зараз такі зобов'язання на себе не бере податкова служба. Вона пропонує не перераховувати гроші на цей єдиний казначейський рахунок, а надалі сформувати в електронному кабінеті платника розподіл цих коштів. Звісно, можливо, за такого розподілу платнику не треба буде цікавитися додатковими номерами рахунків. Але це не означає, що якби був єдиний рахунок, то ми, справді, розв'язали б проблему. У нас не було б переплат, за все відповідав би податковий орган, тобто куди вони зараховують. Це зняло б насправді велике навантаження з платників, які не можуть свої переплати повернути місяцями, а то й роками. Але дана система цього не пропонує.

Тому саме з таких причин ми не розглядали цього законопроекту. Думаю, що, приймаючи його в першому читанні за основу, можливо, ми дамо початок тому, щоб розробляти систему саме перенесення відповідальності платника на податковий орган. Але я не впевнена. Просто хочу, щоб це прийняття було не для галочки. Нам таке не треба. Ми таким не займалися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Ми — депутати, а депутати завжди слухають один одного, постійно вчаться, спілкуються з експертами, і найголовніше, — чують, що їм кажуть.

Я повністю погоджуюся з попереднім промовцем і хочу вам сказати, що мене турбує. Яке ж буде в нашому контексті, коли ми приймемо цей законопроект, стратегічне бачення пенсійної реформи? Адже наступний рівень пенсійної реформи — ідентифікована система для кожної людини, коли ЄСВ сплачується на рахунок людини, і це ми проговорювали в Новому курсі. Більшість людей тут причетні до створення Нового курсу, який тоді презентувала Тимошенко. ЄСВ сплачується на рахунок людини постійно, система персоніфікованого обліку, і потім з цього рахунку людям виплачуються пенсії, а залишки, зрештою, можуть залишитися спадкоємцям, родичам та іншим. Це другий рівень системи.

Нам потрібно почути від уряду, у який спосіб цей законопроект буде створювати або не створювати адміністративні перешкоди. Правильно сказала моя колега, давайте приймемо за основу, залучимо уряд і фахівців задля того, щоб зрозуміти, яким чином ми адміністративно зможемо впровадити ту ж пенсійну реформу для пенсіонерів. Головне — не створити адміністративних перепон, а зробити так, щоб потім було легше впроваджувати, у тому числі й пенсійну реформу, яку буде розробляти уряд.

Фракція «Батьківщина» з таких мотивів не підтримуватиме цього законопроєкту, але при цьому ми долучимося до розробки і пропонуватимемо те, що передбачено в Новому курсі Юлії Тимошенко.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Варламову Сергію Анатолійовичу з мотивів. Папієв Михайло Миколайович, «Опозиційна платформа За життя».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні колеги народні депутати України! Цей законопроект дуже важливий. Наша фракція «Опозиційна платформа —

За життя» все, що поліпшує життя українським громадянам, підприємцям, бізнесу, підтримуватиме. Чому я сьогодні взяв слово? Тому що почув посилання народних депутатів України на думку Кабінету Міністрів та всі інші речі.

Шановні колеги! Свого часу, коли ми вводили єдиний соціальний внесок, нам також Кабінет Міністрів розказував, що адміністрування цього податкового внеску буде дуже ускладнено. Більше того, різні компоненти — щось платить роботодавець, щось громадянин України, що це буде дуже складно. Абсолютно не буде складно. Позиція парламенту повинна бути такою, що ми маємо формувати політику в цих речах, а вже Кабінет Міністрів нехай формує свої виконавчі функції, тобто черговість платежів.

Найголовніше наше зауваження: щоб соціальний внесок не був віднесений на останню чергу, щоб усе-таки не постраждали громадяни і надходження до Пенсійного фонду.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, виступи завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх народних депутатів зайняти свої місця. Зараз голосуватимемо пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (№ 1049).

Шановні колеги, усі готові до голосування? Прошу підтримати та голосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція вдвоє скоротити строк розгляду законопроєкту № 1049, пов'язаного з поданням поправок до другого читання. Прошу голосувати та підтримати. Це щодо цього проєкту. Будь ласка.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до останнього змістовного законопроектного питання на сьогодні.

Вельмишановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (№ 1051).

Насамперед потребує голосування пропозиція про включення цього законопроєкту до порядку денного пленарного засідання. Прошу голосувати та підтримати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, потребує голосування процедура *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні щодо проекту № 1051. Прошу голосувати та підтримати.

(3a) - 264.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути питання за скороченою процедурою, що стосується законопроекту № 1051. Прошу голосувати та підтримати.

((3a)) - 257.

Рішення прийнято.

Для доповіді надається слово голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики народному депутата Гетманцеву Данилу Олександровичу.

Шановні колеги, прошу не розходитися, бо якщо ми після цього приймемо рішення, що в принципі все, що можна було сказати, сказано, ми можемо перейти одразу до голосування, якщо буде така воля.

Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні народні депутати! Ми доповіли цей законопроєкт, обговорюючи попередній проєкт. Я чесно не розумію, що розходиться з тим, що казали ми, із тим, що говорила опозиція. Дійсно, ми визнаємо, що його треба доопрацювати до другого читання і ми це робитимемо.

Тому дякую вам за підтримку і за можливість доповідати останній законопроект на цьому незабутньому тижні, і за цей незабутній тиждень, який ми провели разом у роботі. Нехай наступні тижні будуть такими ж продуктивними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельмишановні колеги, чи ϵ потреба обговорювати цей законопроект, оскільки він пов'язаний?

Є пропозиція від фракції «Європейська солідарність».

Народний депутат Южаніна. Будь ласка, 1 хвилина, якщо можна. Добре.

Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, справа в тому, що я пропоную взагалі подати новий законопроект, який реалізує те, що ви казали зараз, пане голово профільного комітету. Тому що цей законопроект треба переписати повністю, стовідсотково.

Якщо ми так і далі продовжуватимемо, тобто не визнавати своїх помилок на етапі прийняття в першому читанні за основу, то нам до другого читання треба змінити текст стовідсотково. Для чого це робити? Я не хочу зачитувати суть абзацами цього законопроекту, що він до другого читання має бути змінений повністю. Давайте окремо напрацюємо і подамо разом від комітету, і будемо тоді чесні один перед одним. Не треба міняти те, що вже не змінюється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо більше немає осіб, які хочуть виступити, ϵ пропозиція перейти до голосування.

Шановні колеги, прошу зайняти місця. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (№ 1051) за основу. Шановні колеги, прошу підтримати та голосувати.

«За» – 262 (Оплески).

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція проголосувати за скорочення строку подачі пропозицій та поправок до другого читання. Прошу голосувати та підтримати законопроект № 1051. Будь ласка.

((3a)) - 236.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, у нас всі змістовні питання на сьогодні вичерпано. Однак відповідно до Регламенту ϵ така частина, як виступи народних депутатів з різних питань.

Шановні колеги, чи ϵ необхідність після такого плідного пленарного засідання... (Шум у залі). Нема ϵ . Шановні колеги, з вашого дозволу, це питання зніма ϵ мо.

Але хочу зробити оголошення про те, що сьогодні відповідно до статті 60¹ Регламенту у Верховній Раді України дев'ятого скликання створено міжфракційне депутатське об'єднання «Українці у світі». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Юраша Святослава Андрійовича.

Шановні колеги, також скажу, що це стало можливим завдяки нашим шановним колегам з організації Світового конгресу українців пана Павла Ґрода, Стефана Романіва, Андрія Футея, Олени Кошарної, Зенона Потічного та Сергія Касянчука. Давайте подякуємо їм за таку плідну співпрацю (Оплески).

Шановні колеги, і найочікуваніше. Чергове пленарне засідання відбудеться 18 вересня 2019 року о 10 годині. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую.

Шановні колеги! Не забувайте картки в картоприймачах. Дякую.